

Economisch Weekblad

voor Nederlandsch-Indië

Orgaan van het Departement van Economische Zaken met medewerking van Hoofden van Departementen, Diensten en Bedrijven, alsmede van niet-ambtelijke personen en organisaties.

8e Jaargang

13 JANUARI 1939

No. 2

Financieel Weekoverzicht.

Er ligt ongetwijfeld verband tusschen de recente publicatie van de goudreserves van het Britsche Egalisatiefonds en den hernieuwden druk, welke onmiddellijk daarna op Sterling werd uitgeoefend, waar door de cross-rate New York - Londen tot $462\frac{1}{2}$ daalde en de goudprijs in de City een recordprijs van 150/5 bereikte. De goudverliezen zijn inderdaad zeer aanzienlijk, doch krijgen slechts relatieve betekenis, indien men deze vergelijkt met den goudvoorraad van de Bank of England en de bankbiljettencirculatie, en men daarbij in aanmerking neemt, dat de geweldige kapitaalsrepatriëering voor Fransche rekening in het laatste semester, in eerste instantie voor de goudafvloeiing verantwoordelijk is. Op 31 Maart 1938 beschikte het Egalisatiefonds over een bedrag van £ 298.000.000 (op basis van £ 7 per ounce). Tengevolge van de bekende economische, financiële en vooral politieke factoren was dit bedrag op 30 September 1938 geslonken tot £ 152.000.000, het laatste door het fonds gepubliceerde cijfer. De repatriëering van Fransch kapitaal na de „Daladier-overwinning” heeft een nieuwe bres in het fonds geslagen, zoodat het saldo per ultimo December j.l. op slechts £ 100.000.000 werd getaxeerd. De goudvoorraad van de Bank of England werd op laatstgenoemd tijdstip berekend en op dezelfde basis aangenomen op £ 538.000.000. Sinds het nieuwe jaar zijn door de Engelsche Regeering een serie maatregelen genomen om een verdere waardevermindering van Sterling te verhinderen. De eerste stap bestond uit de reeds eerder gememoreerde wederinvoering van het embargo op buitenlandsche emissies, waarmede een tweezijdig doel werd beoogd. In de eerste plaats een indirecte steun van het devies en in de tweede plaats versterking van de binnenlandsche geld- en kapitaalmarkt, welke in de laatste weken zichtbare verstijving begon te vertoonen, hetgeen blijkt uit het voortdurend aantrekken der geldrente en de geleidelijke stijging van het rendement op langjarige leeningen. Deze maatregel werd gevolgd door een verzoek aan alle banken, om zich te onthouden van het verleenen van intermediair voor de financiering van speculaties tegen het pond, hetzij in den vorm van goud- of van buitenlandsche (lees: dollar) aankopen. Naar verluidt, heeft de Regeering eveneens een beroep gedaan op de beide andere leden van het mone-

tair driehoeksaccord, hetwelk door Washington is beantwoord met de toezegging, dat volledige medewerking zal worden verleend aan de pogingen der Britsche schatkist om Sterling-speculaties tegen te gaan. Ook de Nederlandsche Bank schijnt zich bij deze actie te hebben aangesloten, blijkens een beroep, dat zij zou hebben gedaan op de Hollandsche banken, om zich te onthouden van beleeningen op en forward transacties in goud. Deze maatregelen hebben een plotseling herstel van Sterling van $462\frac{1}{2}$ tot $466\frac{1}{2}$ veroorzaakt, tengevolge van overhaaste dekkingen van baissiers. Dat het der Engelsche Regeering ernst is met haar pogingen, om het devies op peil te houden, kan voorts worden afgeleid uit een krachtige versterking van het Britsche Egalisatiefonds, door de beschikbaarstelling van een hoeveelheid goud tot een bedrag van £ 350.000.000. Voortgezette dekkingen deden de notering te New York stijgen tot $468\frac{7}{16}$, waarop een lichte reactie volgde; de markt sloot op 468. Ook ten opzichte van den gulden was het pond sterling aanzienlijk hooger. De koers steeg van $852\frac{3}{4}$ op 4 dezer in snel tempo tot $859\frac{1}{4}$. Ten opzichte van de Fransche franc was de stijging minder markant; het devies sloot te Londen op 177.28 (v.w. 176.73). De koersbeweging van sterling bleef niet zonder invloed op de notering der grondstoffen. Aanvankelijk steeg, onder invloed van den druk op sterling, het Reuter-Commodity-Index tot 139.9, waarop een reactie tot 138.3 volgde.

De ontwikkeling der effectenbeurzen zoowel te New-York als te Amsterdam is tot nu toe teleurstellend geweest. Alle optimistische voorspellingen in het eind van het vorige jaar ten spijt en niettegenstaande het feit, dat de berichten uit het bedrijfsleven nog altijd gunstig luiden, beweegt de New York-beurs zich sinds het nieuwe jaar in constant dalende richting, welke slechts even werd onderbroken door de eerste indrukken van de groote redevoering van den President bij de opening van het Congres. Op zichzelf bevatte de redevoering geen voor het bedrijfsleven verontrustende factoren, welk feit aanvankelijk een gunstigen indruk op Wallstreet maakte. Minder zeker is men echter of Congres en Senaat zoo gemakkelijk het Regeeringsprogramma op het stuk van bewapening, kunstmatige stimuleering van de welvaart ten koste van een verdere stijging van de staats-

schuld, etc. zullen aanvaarden. Ook verwacht men sterke oppositie tegen de door de Regeering gevolgde buitenlandsche politiek, welke in het algemeen niet in overeenstemming wordt geacht met het traditioneele isolationisme der Republikeinsche partij. Alhoewel dus het beurs-sentiment niet ongunstig is, neemt Wallstreet met het oog op de hierboven gememoreerde factoren een afwachtende houding aan, onder invloed waarvan het koersniveau van den eersten beursdag in Januari zich niet kon handhaven. De Dow-Jones-beursgemiddelden brokkelden af respectievelijk tot 151,54 (2/1 — 153,64) voor industriele waarden en tot 32,93 (2/1 — 33,78) voor spoorwegfondsen. Een uitzondering maakten aandelen in Public Utility Companies, waarvoor de stemming zich gunstig blijft ontwikkelen. Het gemiddelde voor deze beursgroep steeg van 22,85 op 2/1 tot 23,49. Hoewel dus de koersbeweging van Wallstreet teleurstellend was, geven de koersreacties mede in verband met de goede conjunctuur-vooruitzichten voorsnog geen aanleiding tot bezorgdheid. Desalniettemin heeft deze ontwikkeling het verloop van de Amsterdamsche beurs zeer ongunstig beïnvloed, waarbij echter vooropgesteld moet worden, dat er nog andere factoren zijn aan te wijzen, welke voor de hevige koersreacties van de laatste dagen verantwoordelijk zijn. Wij wijzen in dit verband op den latenten verkoopdruk door aanbod voor Fransche rekening, waarvan in het bijzonder de hoofdfondsen H.V.A., Kon. Olie, Philips, Amsterdam Rubber, etc. nog steeds te lijden hebben. Het aanbod uit deze richting ontmoet onvoldoende opnamecapaciteit, doordat het publiek, teleurgesteld in de verwachtingen betreffende de Amerikaansche Beurs, zich afzijdig houdt en eerder tot verkoopen dan tot koopen geneigd is. Daarbij komt nog, dat de door de Rubber Cultuur Maatschappij Amsterdam gepubliceerde jaarcijfers zoo niet een teleurstellenden indruk hebben gewekt, dan toch bij het publiek het besef hebben wakker geroepen, dat de winsten in 1938 belangrijk lager zullen zijn en de vooruitzichten voor het jaar 1939 voor onze groote Cultuur Maatschappijen zich minder gunstig laten aanzien. Aandelen Handelsvereniging Amsterdam brok-

kelden onder invloed hiervan af tot 442 (koers op 2/1 468); Rubber Cultuur Maatschappij Amsterdam tot 213 (koers op 2/1 230). Ook aandelen Koninklijke Olie ondergingen een daling en sloten op 323. Aanvankelijk was, tegen de algemeene tendenz in, het fonds vast op 228½, onder indruk van het niet met overtuiging verwachte en zeer meevallende interim-dividend van 6% (onv.). De onlangs aangekondigde f 100.000.000 leening der Bataafsche Petroleum Maatschappij zal, althans voorloopig, geen voortgang hebben. Dit besluit heeft te Amsterdam groote teleurstelling gewekt, aangezien de emissie op de zoo ruime kapitaalmarkt met enthousiasme werd begroet. Men tast nog in het duister wat de aanleiding is geweest, welke de Directie van de Koninklijke Olie heeft genoopt de op korten termijn aangekondigde emissie in te trekken. Als een verklaring noemt men, dat de Koninklijke op het laatste oogenblik zich heeft gerealiseerd, dat de leening op aanmerkelijk gunstigere voorwaarden, dan de oorspronkelijk aangekondigde, plaatsingsmogelijkheden bood. De beleggingsmarkt blijft prijshoudend gestemd, vanwege de nog altijd overmatig ruime kapitaalmarkt. Het Economische Statistiek Maandbericht bevat interessante cijfers betreffende den omvang en de beteekenis van de onderhandsche leeningen in Nederland. De portefeuilles der groote beleggers als Levensverzekeringsmaatschappijen, Pensioenfondsen, Spaarbanken, etc. vertoonen een belangrijke vermindering van de beleggingen in obligaties, waartegenover een groote stijging van het bezit aan onderhandsche leeningen staat. Bovendien zijn de posten Hypotheken en Onroerende Goederen belangrijk gestegen. In cijfers uitgedrukt bedroeg de vermindering van het obligatie-bezit in 1937 niet minder dan f 50.000.000 en de stijging van de leeningen op onderhandsche schuldbekentenissen ruim f 82.000.000. Deze verschuivingen schijnen zich in 1938 verder voortgezet te hebben. Deze ontwikkeling heeft in zooverre invloed op de kapitaalmarkt, dat de omvang van zaken kleiner wordt en de beleggingsmogelijkheden voor den particulieren belegger zijn verminderd.

Batavia, 9 Januari 1939.

H.

De Landsmiddelen in Ned.-Indië gedurende November 1938.¹⁾

Algemeen.

In de maand November brachten de Landsmiddelen in totaal f 45,5 miljoen op tegen f 46,7 miljoen in dezelfde maand van het vorige jaar.

De totale middelenopbrengst over de eerste 11 maanden van 1938 bedroeg f 468,7 miljoen; in dezelfde periode van het vorige jaar werd f 464,7 miljoen of f 4 miljoen minder ontvangen.

1) Ter voorkoming van misverstand moge er op worden gewezen, dat in het Landsmiddelenoverzicht kasontvangsten worden verantwoord.

De opbrengst der verschillende hoofdgroepen van middelen in vergelijking met de ramingen, bedroeg in miljoenen guldens onderscheidenlijk :

Groep	1/12 raming 1938	November				11/12 raming 1938	Eerste 11 mnd. van:			
		1938	1937	1936	1935		1938	1937	1936	1935
Belastingen	22,9	20,1	25,1	18,3	17,4	252,2	269,1	268,2	200,5	191,6
Monopolies	2,9	3,-	3,3	2,5	2,8	31,5	34,2	33,1	31,7	33,9
Producten	5,3	4,5	6,9	3,8	3,8	58,1	49,-	60,-	35,4	29,1
Bedrijven	5,6	5,8	5,8	5,2	4,8	61,5	67,7	67,6	59,2	60,4
Div. midd.	3,1	12,1	5,6	3,5	2,8	34,8	48,7	35,8	33,1	27,3
Totaal	39,8	45,5	46,7	33,3	31,6	438,1	468,7	464,7	359,9	341,7

Belastingen.

A. NIET-KOHIERBELASTINGEN.

Opbrengst in mill. guldens.

	November		Eerste 11 mnd. van:			Tariëfs- wijzigingen
	1938	1937	1938	1937	1936	
Invoerrechten	4,5	4,7	43,9	51,-	40,1	M.i.v. 25 Feb. '38 is het ex- tra uitvoer- recht van 2% vervallen.
Uitvoer- rechten	1,5	2,6	23,-	34,8	5,9	
Acc. op petro- leum	1,-	1,-	10,-	9,8	9,5	} 3% van het loon m.i.v. 1-1-'38.
Acc. op benzine	1,9	3,1	22,4	22,4	18,8	
Acc. op lucifers	0,2	0,1	2,-	2,-	2,3	
Acc. op tabak	1,4	1,4	16,2	15,4	10,6	
Acc. op suiker	0,6	0,6	6,-	6,-	5,3	
Zegelrecht	0,6	0,9	7,6	9,1	5,9	
Loonbelasting	1,5	1,8	17,9	20,1	17,8	
Totaal	13,2	16,2	149,-	170,6	116,2	

De betalingen op de loonbelasting bedroegen, in duizendtallen guldens:

	Eerste 11 maanden van:		
	1938	1937	1936
Contante stortingen			
Inhoudingen op salarissen	8.332	9.390	7.715
van landsdienaren			
Verkoop loonzegels	5.401	5.888	5.874
Betaling op aanslag	4.136	4.848	4.265
	84	87	70
Teruggaven	17.953	20.213	17.924
	88	126	110
Totaal	17.865	20.087	17.814

B. KOHIERBELASTINGEN.

Opbrengst kohierbelastingen, in miljoenen guldens.

	1/12 ra- ming 1938	November			11/12 ra- ming 1938	Eerste 11 mnd. van:			
		1938	1937	1936		1938	1937	1936	1935
Personeele belasting	0,3	0,3	0,3	0,2	3,2	3,3	3,1	2,9	2,6
Inkomsten- belasting	2,1	3,5	2,9	2,5	23,6	30,7	28,2	24,9	26,4
Vennoot- schapsbel.	2,8	0,4	2,8	0,1	30,3	46,5	24,1	12,5	9,3
Verponding	0,5	0,1	0,1	0,1	5,8	3,4	4,5	5,7	6,6
Land- inkomsten	2,-	1,2	1,6	2,4	22,-	23,2	24,2	23,6	22,5
Vermogens- belasting	0,1	0,1	0,1	0,1	1,2	1,1	1,1	0,9	0,9
Totaal	7,8	5,6	7,8	5,4	86,1	108,2	85,2	70,5	68,3

Tegenover de hoogere opbrengst in verslagperiode, o.m. van de inkomsten- en vennootschapsbelasting resp. ad f 2,5 en f 22,4 miljoen, staan lagere ontvangsten bij de verponding en de landelijke inkomsten, resp. ad f 1,1 en f 1

millioen. Wat de landelijke inkomsten betreft wordt het verschil voornamelijk veroorzaakt door mindere ontvangsten op de aanslagen van het voorgaande belastingjaar, terwijl bij de overige belastingen de verschillen in hoofdzaak het gevolg zijn van hoogere dan wel lagere ontvangsten op de aanslagen van het loopende belastingjaar.

Monopolies.

De monopolies brachten in verslagperiode f 1,2 miljoen meer op dan in hetzelfde tijdvak van het vorige jaar. De opium- en pandhuisontvangsten stegen resp. met f 0,5 en f 1,7 miljoen, waartegenover bij de zoutontvangsten een daling stond van f 1 miljoen.

Opbrengst monopolies, in miljoenen guldens.

	1/12 ra- ming 1938	November			11/12 ra- ming 1938	Eerste 11 mnd. van:			
		1938	1937	1936		1938	1937	1936	1935
Opium	0,8	0,9	1,-	0,7	8,7	10,9	10,4	8,-	8,7
Zout	1,2	1,1	1,5	1,-	13,3	12,9	13,9	14,8	15,4
Pandhuizen	0,9	1,-	0,9	0,8	9,5	10,4	8,7	8,9	9,8
Totaal ...	2,9	3,-	3,4	2,5	31,5	34,2	33,-	31,7	33,9

Producten.

De producten brachten tot en met verslagmaand f 11 miljoen minder op dan in dezelfde periode van het vorige jaar. Tegenover de lagere opbrengst bij de Gouvernements landbouwbedrijven en het Bankatin resp. ad f 0,4 en f 14,6 miljoen stonden hoogere ontvangsten bij het Boschwezen en de Steenkolen resp. ad f 1,2 en 2,8 miljoen.

Opbrengst producten, in miljoenen guldens.

	1/12 ra- ming 1938	November			11/12 ra- ming 1938	Eerste 11 mnd. van:			
		1938	1937	1936		1938	1937	1936	1935
Gouv. Land- bouwbedrijf.	0,8	0,6	0,6	0,4	8,7	6,6	7,-	3,6	2,8
Boschwezen	0,6	0,7	0,9	0,6	6,7	9,4	8,2	5,3	5,4
Bankatin ...	3,3	2,4	4,7	2,3	36,7	23,6	38,2	21,5	16,3
Steenkolen .	0,6	0,8	0,7	0,5	6,1	9,4	6,6	5,-	4,6
Totaal ...	5,3	4,5	6,9	3,8	58,2	49,-	60,-	35,4	29,1

Bedrijven.

Bij de bedrijven werd in verslagperiode f 0,1 miljoen meer ontvangen dan in hetzelfde tijdvak van 1937. Buiten de lagere ontvangsten bij de havenbedrijven I. B. W. ad f 0,6 miljoen en de hoogere opbrengst bij de S.S. ad f 0,5 miljoen vertoonden de ontvangsten bij de overige bedrijven slechts verschillen van geringe betekenis t.o.v. de overeenkomstige ontvangsten in de eerste 11 maanden van het vorige jaar.

Opbrengst bedrijven, in millioenen guldens.

	1/12 ra- ming 1938	November			11/12 ra- ming 1938	Eerste 11 mnd. van:			
		1938	1937	1936		1938	1937	1936	1935
Havenbe- drijven niet I. B. W. . . .	0,1	0,1	0,1	0,1	1,1	1,2	1,3	1,1	1,2
Idem I.B.W.	0,8	0,4	0,5	0,5	8,2	9,-	9,6	8,8	9,1
Baggerdienst	0,1	0,3	0,3	0,1	1,4	1,7	1,5	1,8	1,8
Waterkr. en Electr.	0,2	0,3	0,2	0,3	2,5	2,8	2,7	2,8	2,7
Lands- drukkerij . . .	0,1	0,1	0,1	0,1	0,9	0,8	0,7	0,6	0,6
P.T.T. *)	1,7	1,8	1,8	1,8	19,1	19,9	20,-	18,3	18,7
S. S.	2,6	2,8	2,8	2,3	28,3	32,3	31,8	25,8	26,3
Totaal . . .	5,6	5,8	5,8	5,2	61,5	67,7	67,6	59,2	60,4

Diverse middelen.

De opbrengst van deze groep bedroeg in verslagperiode f 12,9 miljoen meer dan in dezelfde periode van het vorige jaar, voornamelijk door hogere ontvangsten op het aandeel in de winst van de N.V. Gem. Mijnbouw Mij. Billiton, het aandeel in de winst van de N.V.N.I.A.M., het aandeel in de winst van particuliere spoorwegondernemingen, de mijn-concessies en loodsgelden tot een gezamenlijk bedrag van f 13,8 miljoen, waartegenover lagere opbrengsten zijn te constateeren o.m. bij de ontvangsten in verband met gronduitgifte en diversen tot een gezamenlijk bedrag van f 0,6 miljoen.

In verslagmaand werd op het aandeel in de winst van de N.V. Gem. Mijnbouw Mij. Billiton een bedrag van f 2 miljoen ontvangen, zijnde het 2e en 3e interimdividend over 1938.

Het algemeen verloop der landsmiddelen in het lopende jaar in vergelijking met voorafgaande jaren is als volgt:

2) Excl. vergoeding voor vrijdom van briefport.

Opbrengst in millioenen guldens.

	per maand			t/m de maand					
	1936	1937	1938	1929	1931	1935	1936	1937	1938
Januari	31,8	32,1	36,-	51,9	45,5	32,2	31,8	32,1	36,-
Februari	26,-	33,-	31,2	100,8	81,4	58,5	57,8	65,1	67,2
Maart	29,9	38,9	44,-	151,2	118,3	86,3	87,7	104,-	111,2
April	29,1	44,1	40,1	202,4	156,9	113,8	116,8	148,1	151,3
Mei	36,5	47,6	61,4	256,2	195,9	147,3	153,3	195,7	212,7
Juni	32,8	45,9	41,1	317,4	241,-	179,5	186,1	241,6	253,8
Juli	36,8	47,8	48,2	384,4	289,7	215,9	222,9	289,4	302,-
Augustus	32,8	41,9	39,5	446,5	335,9	246,5	255,7	331,3	341,5
September	34,2	45,5	40,9	508,9	382,1	278,3	289,9	376,8	382,4
October	36,7	41,2	40,8	580,4	423,7	310,1	326,6	418,-	423,2
November	33,3	46,7	45,5	636,6	468,-	341,7	359,9	464,7	468,7
December	41,2	48,7		708,7	516,1	379,6	401,1	513,4	

TOTAAL ZUIVERE AANSLAG.

Belastingjaar 1938 t.o.v. 1937.

Eerste 11 maanden van aanslag.

Belastingsoort	Aanslag in mill. glds.		Toelichtingen
	1938	1937	
Personeele belasting	3,6	3,3	Zelfde tarieven, vergelijkbare cijfers.
Inkomstenbelasting	32,3	29,2	M.i.v. 1 Jan. 1938 zijn de landsopcenten teruggebracht van 50 op 30.
Vennootschapsbelasting	44,3	22,1	Zelfde tarieven, vergelijkbare cijfers.
Verponding	4,2	5,6	Zelfde tarieven, doch 1938 is het eerste jaar van een nieuw tijdvak.
Landrente Java en Madoera	21,1	21,4	Zelfde tarieven, vergelijkbare cijfers.

(Publicatie van de Generale Thesaurie).

Het eiland Madagascar (II).

Vezels.

a. Raffia wordt verkregen uit het jonge nog niet geheel geopende blad van een palmboom, hetwelk wordt afgesneden en na verwijdering van een laagje bladmoes wordt gedroogd, waarna de strengen tezamen worden gebonden, gesorteerd en gereed zijn voor export. De raffia-plant wordt voor zoover bekend alleen aangetroffen in Madagascar (vooral langs de Noord-Westkust en de Oostkust) en in mindere mate in de Belgische Congo.

De bereiding geschiedt door de inheemsche bevolking in het binnenland, vanwaar het product wordt aangebracht in de havenplaatsen en verkocht aan de daar gevestigde Europeesche exporteurs, vooral in Majunga, Nosy Bé en Tamatave, waarlangs het grootste deel van den export zijn weg vindt.

Ter bescherming van de boomen en om roofbouw te voorkomen, is thans een plukverbod ingesteld van October tot April. De lengte der vezels is zeer verschillend en bedraagt van 80 cm tot 1½ m en soms zelfs

meer. De kwaliteitsonderscheiding geschiedt naar lengte en kleur, waardoor een groot aantal kwaliteiten bestaat.

De officieele onderscheiding der kwaliteiten geeft de ondervolgende soorten aan:

- a) Raphia Madagascar type No. 1 côte Ouest,
- b) „ „ „ „ 2 „ „
- c) „ „ „ „ 3 „ „
- d) „ tout venant „ „ 4 „ „
- e) „ Madagascar „ „ 5 „ Est,
- f) „ „ „ „ 6 „ „
- g) „ „ „ „ 7 „ „
- h) „ tout venant „ „ 8 „ „

De verzending dient te geschieden in bundels, tezamen gebonden met raffia, en verpakt in balen van 100 kg netto, met vermelding van het type, nummer en de herkomst, n.l. Westkust of Oostkust.

De totaal-export van raffia bedroeg in:

1937 8.473.831 kg
 1936 7.367.843 „
 1935 6.567.540 „
 terwijl de bestemming van den export gedurende 1937 in onderstaand overzicht is gespecificeerd.

Landen van bestemming	Hoeveelheid in 1000 kg	Waarde in 1000 frs.
Frankrijk		12.027
Duitschland	3.058	5.178
Italië	1.254	4.198
Roemenië	1.048	2.618
Egypte	649	2.187
Andere landen	498	8.071
Totaal	1.967	
	8.474	34.279

b. *Crin végétal (piassava)*. Van de Piassava-palm wordt een vezel bereid, welke gebruikt wordt als opvulmateriaal in de meubelindustrie. De export hiervan bedroeg in 1937 ca. 95 ton ter waarde van frs. 458.000, welke hoofdzakelijk naar Duitschland en Frankrijk werd verscheept.

c. *Kapok*. Een geringe hoeveelheid kapok van slechte kwaliteit wordt op het eiland bereid en voor een deel geëxporteerd naar Frankrijk. De uitvoer bedroeg in 1937 ca. 3 ton ter waarde van frs. 12.000.

d. *Klappervezel*. Ook wordt in Madagascar op kleine schaal klappervezel bereid, waarvan in 1937 een export plaats heeft gevonden van 85 ton ter waarde van frs. 27.000, hoofdzakelijk naar Frankrijk.

e. *Sisal*. De aanplant van sisal geschiedt hoofdzakelijk door de inheemsche bevolking en de export heeft plaats uit Mutsumudu (Comoren), Diégo Suarez en Tuléar. De kwaliteit staat ten achter bij de Nederlandsch-Indische sisal en zelfs bij de Oost-Afrikaansche sisal. De export beliep gedurende de jaren:

1937	2.636.776 kg.
1936	2.475.838 „
1935	2.510.978 „

terwijl een specificatie van de bestemming gedurende 1937 in ondervolgend overzicht is aangegeven:

Landen van bestemming	Hoeveelheid in 1000 kg	Waarde in 1000 frs.
Frankrijk	2.291	5.843
België	332	829
Andere landen	14	37
Totaal	2.637	6.709

f. *Paka (pakka)*. Deze vezelsoort, welke veel over-eenkomst vertoont met jute, wordt gevonden in de buurt van Majunga, waar een modern bedrijf in het leven is geroepen, dat de vezel tot draad verwerkt en daaruit zakken vervaardigt. De kwaliteit van deze zakken, welke er zeer verzorgd uitzien, komt de bekende Britsch-Indische goeniezakken zeer nabij. Door preferentiele invoerrechten voor het koloniale product in Frankrijk, gaat een groot deel van de productie van bedoeld bedrijf naar het moederland, terwijl daarentegen een geregelde import van jutezakken uit Britsch-Indië in Madagascar plaats heeft, aangezien in de kolonie een lager invoerrecht wordt toegepast dan in Frankrijk.

De export van pakka-zakken naar Frankrijk bedroeg gedurende 1937: 838.459 kg ter waarde van frs. 5.024.000.

Huiden.

Als gevolg van de groote veestapel in het eiland, heeft Madagascar ook een aanzienlijken export van huiden, welke als volgt beliep:

1937	7.511.271 kg
1936	5.978.269 „
1935	5.254.873 „

Het grootste gedeelte van den export gaat weer naar Frankrijk, zooals onderstaand overzicht betreffende 1937 aangeeft.

Landen van bestemming	Hoeveelheid in 1000 kg	Waarde in 1000 frs.
Frankrijk	6.061	49.490
Engeland	1.125	8.518
Andere landen	325	2.900
Totaal	7.511	60.908

In de uitvoerstatistieken worden drie exportkwaliteiten genoemd n.l.:

- Peaux brutes grandes, salées sèches,
- „ „ „ „ vertes,
- „ „ „ arseniquées,

waarvan laatstgenoemde kwaliteit het grootste aandeel in den export heeft, zooals uit ondervolgende specificatie van de 1937-cijfers blijkt.

- 886.234 kg.
- 1.575.928 „
- 5.049.109 „

Met ingang van 1 Januari 1939 zijn nieuwe exportkwaliteiten vastgesteld voor de drie hoogergenoemde soorten.

De verpakking dient te geschieden in pakken van 10 stuks (voor kalfsvellen 50 stuks).

Rijst.

De rijstcultuur in Madagascar heeft veel geleden onder „ups and downs”, veroorzaakt door de wereldprijzen voor rijst, sprinkhanenplagen en cyclonen. Zij heeft echter de volle aandacht van de Regeering, die o.a. alles in het werk stelt voor verbetering van de geplante variëteiten en verzekering van geregelden watertoevoer voor de rijstvelden. De productie is thans voldoende om aan de lokale consumptie te voldoen, terwijl nog een kleine export plaats heeft, welke echter toenemend is, en waaraan men in de toekomst uitbreiding hoopt te geven. Deze export bedroeg gedurende:

1937	4.007.000 kg
1936	2.448.000 „
1935	2.117.000 „

en was bijna geheel gericht op Frankrijk.

De meest bekende variëteit is de „vary-lava”, waarvan de cultuur zeer wordt aangemoedigd, aangezien hiervan een goede korrel wordt verkregen, welke klein van stuk is en in Frankrijk en Madagascar hoog geroemd wordt.

Bij export worden verschillende kwaliteiten onderscheiden, welke met ingang van 1 Januari a.s. als volgt zullen zijn geregeld:

- a) Riz Vary-Lava Luxe exportation,
 b) „ Translucide de Madagascar type No. 1,
 c) „ „ „ „ „ „ 2,
 d) „ „ „ „ „ „ 3,
 e) „ „ „ „ „ „ 4,
 f) „ crayeux blanc de „ „ 5,
 g) „ type Réunion type No. 6,
 h) Brisures de Riz type No. 7,
 i) Riz pilonné type No. 8,
 j) „ „ „ „ 9.

De verpakking voor export dient te geschieden in nieuwe zakken, waarvan het gewicht niet is vastgesteld, doch zooveel mogelijk van uniform gewicht per partij.

Guano.

De exploitatie van de in de buurt van Nosy Bé aange- troffen fossile guano-vindplaatsen is in 1936 begonnen en heeft aanleiding gegeven tot een geregelden export langs genoemde haven, zooals onderstaand aangegeven.

1937	3.180.000 kg
1936	4.500.000 „

De export geschiedt bijna geheel naar Nieuw-Zeeland.

Kruidnagelen.

Kruidnagelen worden gecultiveerd langs de geheele Oostkust en het daarvoor gelegen eiland Sainte Marie, doch het belangrijkste centrum van de cultuur is thans geconcentreerd in de districten Fénérive en Soaniera-Ivongo, gelegen ten Noorden van Tamatave.

De nog betrekkelijk jonge boomen (gemiddeld in laatstgenoemde districten ca. 10—15 jaar oud) geven een geregelde opbrengst, waardoor de productie gedurende de afgelopen paar jaren zeer constant is gebleven, terwijl ook voor het 1938/1939-seizoen wederom een soortgelijke oogst wordt verwacht.

Door gebrek aan arbeidskrachten gedurende den oogsttijd, schat men dat ongeveer 1/3 van den oogst aan de boomen blijft zitten en wordt aangenomen, dat voorloopig een totale productie van ruim 4.000 ton per jaar, rekening houdend met de beschikbare werkkrachten, als een maximum moet worden beschouwd.

In vorige jaren is niet voldoende aandacht besteed aan de kwaliteit der uit Madagascar geëxporteerde kruidnagelen, waardoor vele klachten zijn ontvangen, tengevolge waarvan de exporteurs gedurende het afgelopen seizoen een veel strengere selectie hebben toegepast bij den opkoop van het product van de inheemsche planters, terwijl ook van Regeeringswege wordt aangedrongen op de vaststelling van exportkwaliteiten, welke regeling naar verwachting binnenkort zal worden ingevoerd. De voorgestelde drie kwaliteiten zijn als volgt:

- a) Clou de girofle de Madagascar type No. 1,
 b) „ „ „ „ „ „ 2,
 c) „ „ „ „ „ „ tout venant type No. 3.

Hierbij is een maximum vochtpercentage toegestaan van 15—16%.

De export van kruidnagelen bedroeg in:

1937	2.946.000 kg.
1936	3.339.000 „
1935	3.681.000 „

De bestemming van den export gedurende 1937 was als volgt:

Landen van bestemming	Hoeveelheid in 1000 kg	Waarde in 1000 frs.
Britsch-Indië	867	6.273
Frankrijk	693	5.359
V. S. van Amerika	429	3.167
Engeland	373	2.788
Nederlandsch-Indië	193	1.410
Andere landen	391	3.051
Totaal	2.946	22.048

Van de bladeren wordt een aetherische olie bereid, welke een hoog eugenolgehalte heeft. De productie van deze *kruidnagelolie* in Madagascar belooft thans bijna 250 ton per jaar en wordt voor het grootste deel uitgevoerd naar Frankrijk.

Oliehoudende zaden.

a. *Ricinuspitten*. De aanplant van de ricinusplant vindt hoofdzakelijk plaats in het Zuiden des lands, waar Fort-Dauphin de belangrijkste exporthaven is. De export bedroeg in:

1937	2.382.000 kg.
1936	3.444.000 „
1935	742.000 „

welke uitsluitend naar Frankrijk werden uitgevoerd.

b. *Grondnoten*. Ter bestrijding van ziekte in de planten wordt thans door de proefstations in het eiland op uitgebreide schaal voorlichting gegeven aan de inheemsche verbouwers, waarbij o.a. proeven worden genomen met verschillende geïmporteerde variëteiten, waaronder ook van Java. De export is slechts gering en bedroeg in:

1937	238.476 kg.
1936	87.082 „
1935	111.559 „

welke naar Réunion en Mauritius werden geëxporteerd via de haven Diégo Suarez. De export van grondnotenolie beliep in 1937 ca. 74 ton ter waarde van 365.000 frs.

c. *Copra*. De export van copra geschiedt hoofdzakelijk van de Comoren en voor een gedeelte van de Noord-Westkust en beliep als onderstaand:

1937	1.179.664 kg.
1936	1.589.580 „
1935	1.398.604 „

welke uitsluitend naar Frankrijk werden gezonden.

Tabak.

In 1922 werd onder drang van de Fransche regie, de aanplant van Maryland-tabak in Madagascar aangevangen. Het groote productiecentrum ligt aan de Noord-Westkust, ten Zuiden van Majunga, terwijl om het meer Itasy (ten Westen van Tananarive) de cultuur van Turksche tabak met succes is ondernomen, doch de Maryland blijft toch de grootste productie behouden.

In de ondervolgende jaren werd aan tabak geëxporteerd:

1937	1.859 ton
1936	4.136 „
1935	3.609 „

welke geheel naar Frankrijk werden verzonden.

Mica.

De voornaamste vindplaatsen in Madagascar van mica zijn gelegen in het Zuidelijke deel van het eiland, waar Fort-Dauphin de belangrijkste exporthaven is. De meest bekende soorten, welke in het eiland worden gevonden zijn: „muscovite” of witte mica, en „phlogopite” of amberkleurige mica (een ijzerarme biotite): De uitvoer bedroeg gedurende de ondervolgende jaren:

1937	611.034 kg.
1936	452.476 „
1935	409.280 „

terwijl de bestemming van den export gedurende 1937 in onderstaand overzicht tot uitdrukking komt.

Landen van bestemming	Hoeveelheid in 1000 kg	Waarde in 1000 frs.
V. S. v. Amerika	311	11.473
Engeland	180	6.844
Frankrijk	111	4.478
Andere landen	9	413
Totaal	611	23.208

Bijenwas.

De aanmaak van bijenwas geschiedt door de inheemsche bevolking langs de geheele Oostkust en de Noord-Westkust. De export bedroeg gedurende de volgende jaren respectievelijk:

1937	498.161 kg.
1936	497.164 „
1935	385.011 „

Een specificatie van de bestemming van den uitvoer gedurende 1937 volgt hieronder:

Landen van bestemming	Hoeveelheid in 1000 kg	Waarde in 1000 frs.
Frankrijk	422	4.927
Engeland	58	675
Amerika	10	119
Andere landen	8	94
Totaal	498	5.815

De kwaliteit van het product is over het algemeen goed. De ondervolgende standaardkwaliteiten zijn voor den export vastgesteld:

- Cire de Madagascar (à l'exclusion de celle de Fort-Dauphin) type No. 1,
- Cire de Fort-Dauphin type No. 2.

Beide types mogen niet meer dan 2% onzuiverheden bevatten, terwijl de tweede kwaliteit iets donkerder van kleur is.

Aetherische oliën.

Behalve de reeds eerder genoemde kruidnagelolie worden in Madagascar nog de ondervolgende soorten aetherische oliën geproduceerd en geëxporteerd:

- geranium,
- ylang-ylang,
- lemon grass,
- patchouli,
- palmarosa.

De cultuur van deze gewassen geschiedt hoofdzakelijk op de Comoren en aan de Noord-Westkust, waar Nosy Bé de belangrijkste uitvoerhaven is. De totale export van alle soorten bedroeg in 1937:

Soort	Hoeveelheid in kg	Waarde in frs.
Geranium	454	74.000
Ylang-ylang	37.184	2.900.000
Lemon grass	54.741	1.190.000
Patchouli	526	36.000
Palmarosa	1.005	90.000
Andere soorten	870	38.000
Totaal	94.780	4.328.000

De export van aetherische oliën uit Madagascar is praktisch uitsluitend voor Frankrijk bestemd.

Vanille.

De vanille-cultuur wordt vooral uitgeoefend langs de Oostkust, de Noord-Westkust en op de Comoren. Vooral het Noordelijke deel van de Oostkust is van belang voor deze cultuur, die zich daar uitermate ontwikkeld heeft. De plantages zijn dikwijls in handen van geoeede inheemsche planters, doch ook wel van Europeanen, z.g. „colons”.

Gedurende de volgende drie jaren werd door het eiland aan vanille geëxporteerd:

1937	313.067 kg.
1936	542.364 „
1935	462.677 „

waarvan ruim 80% door Frankrijk en de rest door de V. S. van Amerika werd afgenomen.

Voor den export zijn verschillende kwaliteiten vastgesteld, waarvan de voornaamste zijn:

- Vanille Madagascar (Cote Est) 3 typen met elk een ondertype;
- Vanille Madagascar (Nosy Bé) 3 typen met elk een ondertype;
- Vanille Madagascar (Comores) 3 typen met elk een ondertype;
- Vanille Madagascar (Cote Est, Nosy Bé, Comores) type No. 4.

De verpakking dient te geschieden in blikken, van binnen voorzien van vetvrij papier, en tot een gewicht van 5 tot 15 kg netto.

Door den strijd met synthetische vanille-essence is de productie van vanille in het eiland minder dan zij zou kunnen zijn en verwacht men dat de geheele wereldconsumptie aan vanille gemakkelijk door Madagascar alleen zou kunnen worden voorzien.

IV. Import.

Een vergelijkend overzicht van den import gedurende de jaren 1935 tot en met 1937, gespecificeerd naar de landen van herkomst, geeft het volgende resultaat te zien, in 1000 frs:

Landen van herkomst	1937	1936	1935
Frankrijk.....	343.991	235.765	216.587
Fransch gebied in Britsch-Indië.....	16.453	9.457	10.121
Indo-China.....	16.234	11.536	5.875
Algerië.....	7.337	4.804	4.044
Réunion.....	5.030	2.299	3.448
Andere Fransche gebieden	281	216	206
Totaal Frankrijk en Koloniën.....	389.326	264.077	240.281
Engeland.....	18.045	6.984	8.377
Britsch-Indië.....	10.967	2.731	2.456
Unie van Zuid-Afrika.....	3.079	1.154	3.110
Andere Britsche gebieden..	1.645	3.795	2.084
V.S. van Amerika.....	18.883	12.001	13.250
België.....	6.503	3.695	2.929
Nederlandsch-Indië.....	3.433	2.971	2.371
Duitschland.....	2.894	1.674	2.249
Tsjecho-Slowakije.....	2.519	764	571
Zweden.....	2.405	1.447	978
Japan.....	2.030	595	530
Nederland.....	1.650	1.023	1.001
Noorwegen.....	1.594	1.233	1.160
Italië.....	1.469	140	537
Denemarken.....	1.245	897	658
Andere landen.....	3.657	901	2.077
Totaal.....	471.344	306.082	284.619

Uit bovenstaande cijfers blijkt, dat Frankrijk, ook wat den import betreft, de belangrijkste plaats inneemt in het handelsverkeer van Madagascar, met ruim 80% van den totalen import van het eiland.

De voornaamste artikelen, welke door Madagascar worden geïmporteerd, zijn in ondervolgend overzicht opgenomen, in 1000 kg:

Artikelen:	1937	1936	1935
Cement.....	26.990	26.314	29.169
Kolen en cokes.....	18.563	16.323	17.937
Minerale oliën.....	15.589	12.317	11.858
Ijzer en staalwerk.....	11.179	11.414	10.002
Wijnen.....	5.606	5.809	5.067
Katoenen goederen.....	5.558	5.553	4.548
Tarwemeel.....	3.701	3.291	3.200
Goeniezakken.....	3.483	1.867	989
Waschzeep.....	2.463	2.565	2.270
Onbewerkt hout.....	1.804	1.608	1.793
Automobielen en onderdeelen.....	1.016	813	627

Cement.

De import van cement gedurende 1937 was afkomstig van de in onderstaand overzicht genoemde landen.

Landen van herkomst:	Hoeveelheid in 1000 kg	Waarde in 1000 frs.
Frankrijk.....	19.675	5.764
Noorwegen.....	3.883	1.062
Indo-China.....	1.893	1.016
België.....	1.256	332
Andere landen.....	283	75
Totaal.....	26.990	8.249

Kolen en cokes.

De import van kolen wordt onderscheiden in directen import en import ten behoeve van bunkerende schepen (in entrepôt), welke als onderstaand plaats heeft gehad:

Landen van herkomst	Totale aanvoeren		Directe import	
	1000 kg	1000 frs.	1000 kg	1000 frs.
Engeland.....	28.558	8.263	12.163	3.150
Unie van Z.-Afrika.....	10.937	2.796	4.761	1.106
Frankrijk.....	609	179	609	179
Indo-China.....	550	110	550	110
Andere landen.....	480	148	480	148
Totaal.....	41.134	11.496	18.563	4.693

Minerale oliën.

In onderstaand overzicht is een specificatie gegeven van den import van minerale oliën, volgens de cijfers van de handelsstatistiek over het jaar 1937 (waaronder ook begrepen de voorraden uit entrepôt ingevoerd).

De voornaamste leverancier van minerale oliën zijn de V.S. van Amerika met ruim 60% van den totalen import.

Soorten	Hoeveelheid in 1000 kg	Waarde in 1000 frs.
Benzine.....	8.330	15.276
Petroleum.....	3.988	5.628
Smeerolie.....	1.245	3.150
Motorolie.....	1.663	1.790
Stookolie.....	58	75
Wegenteer.....	305	248
Totaal.....	15.589	26.167

Ijzer en staalwerk wordt voor het grootste gedeelte geïmporteerd uit Frankrijk.

Wijnen.

Ook de voorziening van wijnen geschiedt practisch geheel door het Moederland.

Katoenen goederen.

De invoer van textielgoederen komt eveneens bijna uitsluitend van Frankrijk, waartoe een contingent is vastgesteld, hetwelk voldoende is om in de totale behoefte van het eiland te voorzien.

Tarwemeel.

De invoer van tarwemeel geschiedt grootendeels uit Frankrijk, met een kleinen aanvoer uit Australië en de V.S. van Amerika.

Goeniezakken worden ingevoerd uit Britsch-Indië, door welk land in 1937 werd geleverd een hoeveelheid van 3.482.784 kg ter waarde van 9.820.000 francs.

Waschzeep.

De import in 1937 beliep 2.462.776 kg ter waarde van frs. 8.097.000, waarvan Frankrijk leverde 2.377.538 kg (frs. 7.852.000). Ook de invoer van luxe zeepsoorten geschiedt uit Frankrijk (in 1937: 42.681 kg met een waarde van 476.000 francs).

Onbewerkt hout.

De importstatistieken geven de ondervolgende specificatie aan betreffende den houtimport naar de landen van herkomst.

Landen van herkomst:	Hoeveelheid in 1000 kg	Waarde in 1000 frs.
Zweden	977	1.402
Frankrijk	636	648
Noorwegen	116	166
Andere landen	75	184
Totaal	1.804	2.400

Automobielen en onderdeelen.

In Madagascar ziet men practisch uitsluitend Fransche motorvoertuigen, waarvan de import toenemend is, ook in verband met de voortgezette verbetering der wegen. Een specificatie van den invoer gedurende 1937 naar de landen van herkomst volgt hieronder.

Landen van herkomst:	Stuks	Waarde in 1000 frs.
Frankrijk	598	13.711
V. S. van Amerika	19	413
Canada	15	315
Andere landen	6	120
Totaal	638	14.559

Voorts kunnen nog de volgende artikelen genoemd worden, welke voor den Nederlandsch-Indischen exporthandel van belang kunnen zijn.

Thee.

De import gedurende 1937 was afkomstig van de ondervolgende landen:

Landen van herkomst:	Hoeveelheid in kg	Waarde in frs.
Indo-China	24.626	262.000
Ceylon	10.939	204.000
China	4.003	30.000
Frankrijk	831	14.000
Britsch-Indië	533	6.000
Totaal	40.932	516.000

Rijst.

Van Indo-China heeft geregeld een kleine import van rijst plaats, welke in 1937 684.261 kg bedroeg ter waarde van 684.000 francs.

Plantaardige oliën.

In 1937 bedroeg de import van verschillende plantaardige oliën als volgt:

Soorten:	Hoeveelheid in kg	Waarde in frs.
Olijfolie	31.691	288.000
Cocosolie	26.051	113.000
Ricinusolie	15.353	106.000
Lijnolie	46.639	187.000
Grondnotenolie	257.944	1.504.000
Andere soorten	49.131	245.000
Totaal	426.809	2.443.000

Grootendeels werden deze oliën aangevoerd vanuit Frankrijk.

Voor Nederland is nog vermeldenswaard de import van gecondenseerde melk en kaas, welke in 1937 bedroeg:

	Totale import		Aandeel Nederland	
	kg	frs.	kg	frs.
Gecondenseerde melk	473.880	2.598.000	232.407	760.000
Kaas	64.361	1.024.000	23.063	273.000
Totaal	538.241	3.622.000	255.470	1.033.000

V. Resumé en conclusie.

Aan de hand van vorenstaande gegevens valt te constateeren, dat de economische structuur van Madagascar een gezonde basis heeft, aangezien telken jare een behoorlijk export-excedent overschiet. De politieke constellatie van de Fransche Regeering staat echter in vele gevallen de verdere ontwikkeling van de kolonie in den weg, aangezien de bestaande arbeidswetgeving en belasting van bedrijven en eigendommen, dikwijls oorzaak zijn, dat buitenlandsch (ook Fransch) kapitaal er van wordt weerhouden in Madagascar belegging te zoeken.

Ook het nijpend gebrek aan arbeidskrachten heeft een remmenden invloed op verdere uitbreiding van cultures en mijnbouw, waardoor de thans bereikte producties veelal voor de eerstkomende jaren als een maximum dienen te worden beschouwd. Echter kan onder invloed van het tegenwoordige Bestuur van de Kolonie, een krachtig streven worden geconstateerd om de organisatie van het productie- en exportapparaat meer in de lijn te brengen van andere exporteerende landen.

De uitermate streng doorgevoerde beschermende handelspolitiek van Frankrijk met haar koloniën, protectoraten en mandaten, heeft tot gevolg gehad, dat de in- en uitvoerhandel van Madagascar voor méér dan 80% op Frankrijk is gericht. Dit is ongetwijfeld ook een der oorzaken, waarom in algemeenen zin in het buitenland zoo betrekkelijk weinig bekend is omtrent de mogelijkheden van Madagascar als producent en als consument.

Een ander gevolg van deze handelspolitiek is, dat de producenten in Madagascar als regel verzekerd zijn van een behoorlijke opbrengst van hun producten op de Fransche markt, terwijl ook de exporteurs zich niet veel moeite behoeven te getroosten om een afzetgebied voor deze producten te zoeken. In handel en industrie in Madagascar heerscht dan ook in algemeenen zin een opgewekte geest, en wordt niet veel last ondervonden van de onzekerheid waaraan de handel in vele andere exportlanden bloot staat.

Practisch kan gezegd worden, dat het Moederland in staat is zoonoedig al het product van Madagascar te absorberen, behalve enkele uitzonderingen, waaronder genoemd moeten worden: kruidnagelen, pois du cap, raffia, vanille, guano, grafiet en mica. Voor deze artikelen heerscht in de kolonie veel belangstelling om de productie uit te breiden, omdat de lage koers van den franc een behoorlijke opbrengst van deze producten op buitenlandsche markten garandeert. Het reeds eerder genoemde gebrek aan arbeidskrachten staat echter een normale uitbreiding van de productie dezer artikelen in den weg. Van Regeeringswege worden thans stappen gedaan om het arbeidsprobleem op te lossen door den import van buitenlandsche werkkrachten aan te moedigen; doch in algemeenen zin kan worden gezegd, dat deze import allereerst benodigd zal zijn om de producties van de bestaande cultuur- en mijnbouwondernemingen in stand te houden, terwijl uitbreiding der producties eerst daarna aan de orde zal kunnen komen.

De handelsbetrekkingen tusschen Madagascar en *Nederlandsch-Indië* zijn zeer gering en veel mogelijkheden tot uitbreiding kunnen niet worden gevonden, aangezien beide landen veelal hetzelfde produceeren en exporteeren. Een uitzondering moet gemaakt worden voor het artikel kruidnagelen, waarvoor mogelijkheid tot vergroting van den export naar *Nederlandsch-Indië* bestaat.

De import uit *Nederlandsch-Indië* beliep in 1937 een bedrag van frs. 3.433.000 volgens ondervolgende specificatie.

a. Import uit <i>Nederlandsch-Indië</i> :		
Benzine	frs.	2.352.000
Petroleum	"	531.000
Smear- en motorolie	"	79.000
Ledige vaten	"	470.000 (emballage van minerale olie)
Andere goederen	"	1.000
Totaal	frs.	3.433.000

b. De export naar *Nederlandsch-Indië* bedroeg in 1937 in totaal frs. 1.415.000, waarvan frs. 1.410.000 bestond uit kruidnagelen.

Wat *Nederland* betreft, kunnen de ondervolgende cijfers omtrent het handelsverkeer met Madagascar gedurende 1937 verstrekt worden :

a) Import uit <i>Nederland</i> :		
Gecondenseerde melk	frs.	760.000
Kaas en boter	"	274.000
Bier	"	193.000
Katoenen goederen	"	174.000
Vleeschconserven	"	119.000
Suikerwerk	"	44.000
Div. plantaardige oliën	"	21.000
Ijzer- en staalwaren	"	25.000
Chemische producten	"	11.000
Andere artikelen	"	29.000
Totaal	frs.	1.650.000

b) Export naar <i>Nederland</i> :		
Kruidnagelolie	frs.	1.081.000
Kruidnagelen	"	359.000
Raffia	"	63.000
Grafiet	"	51.000
Andere artikelen	"	92.000
Totaal	frs.	1.646.000

(51739/38.)

(Samengesteld door den Handelscommissaris voor *Nederlandsch-Indië* in de Unie van Zuid-Afrika).

TABEL I.
Uitvoerrechten van Madagascar (Droits de Sortie).

Artikelen.	Recht.
Levende dieren:	
Ossen, stieren, kalveren	frs. 25,00 p.s.
Koeien en vaarsen	" 75,00 "
Paarden	" 200,00 "
Merries	" 500,00 "
Varkens	" 20,00 "
	In % van de waarde.
Andere dieren	4
Slachtvleesch: bevroren of gezouten van runderen, varkens en schapen	4
Haaienvinnen	6
Gewoon ruw hout, gezaagd of behakt	4
Hout voor meubelen en exotische houtsoorten	4
Cacao	4
Koffie	5
Kaneel	4
Rubber	4
Hoeden van plantaardige vezels	4
Vleeschwaren	4
Zout	4
Dierlijke was	4
Plantaardige was	4
Vleesch geconserveerd in blik	4
Schelpen	6
Ruwe koraal	6
Korund	4
Horens	4
Bergkristal	4
Kantwerk	4
Rum en tafia	4
Schildpadschalen	6
Looibast, al dan niet gemalen	4
Guano	10
Vleeschextracten	4
Meel en zetmeel	4
Plantaardig vlechtwerk	4
Kruidnagel	5
Gommen en harsen	4
Oliehoudende zaden	4
Grafiet	4
Vischoliën en -vetten	6
Aetherische oliën	5
Gedroogde groenten	4
Vermossen (Lichens tinctoriaux)	4
Mais, gepeld en ongepeld	4
Ruwe cassave	4
Melasse	4
Mica	4
Beenderen en hoeven	4
Gecalcineerde beenderen	10
Ruwe huiden	4
Ruwe vellen	6
Paarlen	6
Natuurlijke fosfaat meststoffen	4
Spaanse peper	4
Gedroogde, gezouten en gerookte visch	4
Aardappelen	4
Harsproducten	4
Rabanes	4
Rijst:	
Padi	4
Gepeld, 8% of minder breuk	4
Andere, 30% of minder breuk	4
Andere, 30 tot 45% breuk	4
Andere, meer dan 45% breuk	4
Zemelen	4
Meel	4
Reuzel	4
Suiker	4
Talk	4
Tabak	10
Tapioca	4
Tripang	6
Vanille	6
Plantaardige vezels	4
Bevroren vleesch	4
Gezouten of gerookt vleesch	4
Gevogelte, al dan niet bevroren	4

De economische toestand van Canada in het 3de kwartaal 1938¹⁾.

In het derde kwartaal van 1938 begint het mogelijk te worden, na te gaan, welken invloed de als overvloedig aangekondigde Canadeesche graanoogst op de economische positie van het land zal hebben. Men verkrijgt den indruk, dat die invloed inderdaad gunstig zal zijn, doch in veel mindere mate dan sommigen hadden verwacht. Voor de teleurstelling, die hierin ligt, bestaan goede redenen.

Ten eerste is de tarwe-oogst niet zoo groot geworden als voorzien werd. Wel was de bezaaide oppervlakte in 1938 grooter dan in 1937 en was de neerslag rijker dan in vorige jaren, doch roest, droogte in den zomer en sprinkhanen hebben hun invloed doen gelden. De drie „prairieprovinciën” zullen volgens de laatste schattingen 334 millioen „bushel” hebben opgebracht, welk cijfer zeer goed de vergelijking met 1937 (159 millioen) kan doorstaan, doch bedacht worde, dat 1937 een bijzonder ongunstig oogstjaar voor Canada is geweest. De oogst van 1938 blijft nog beneden wat men het „long-term average” pleegt te noemen, doch velen betwijfelen of men ooit weer oogsten zal kunnen binnenhalen als die, welke in het verleden voor normaal golden. De afzonderlijke cijfers voor de drie „prairieprovinciën” zijn voor 1938:

Manitoba 50 millioen (1937: 48), Saskatchewan 143 millioen (1937: 37), Alberta 141 millioen (1937: 74). Ten tweede was de oogst zeer overvloedig in andere landen 'en met name ook in die, welke anders groote hoeveelheden Canadeesche tarwe plegen in te voeren. Zoo zou bijvoorbeeld de Fransche tarwe-oogst, wat de hoeveelheid betreft, ruim in de binnenlandsche behoefte voorzien. De V.S. van Amerika melden een oogst, waarvan de grootte slechts eens zou zijn overtroffen. Ook Argentinië verwacht in het thans in het Zuidelijk halfrond aanbreekende landbouwseizoen een belangrijk grooteren tarwe-oogst. Alles tezamen zal men met een productietoename van ongeveer 500 millioen „bushel” moeten rekenen.

Ten derde vreezen sommigen, dat de afzet van den grooten oogst bemoeilijkt zal worden door het feit, dat de meeste tarwe-invoerende landen als oorlogsvoorbereiding groote hoeveelheden hebben ingeslagen en dat deze nu, na de ontspanning, welke de „Münchensche overeenkomsten” hebben teweeggebracht, vrij snel zouden worden gespuid. Volgens anderen duidt alles er op, dat de bovenbedoelde ontspanning slechts een tijdelijke zal blijken te zijn en dat de Europeesche mogendheden wel zullen voortgaan op den weg naar militaire en dus ook naar economische bewapening.

De tarweboer moge zich veilig voelen met een grooten oogst en een tarweprijs, welken de Federale Regeering hem garandeert, de overige bevolking, althans een groot deel daarvan, vreest, dat de nieuwe welvaart van het Westen hem wel eens veel geld kan gaan kosten.

De nijverheid heeft takken, welke met volle kracht en met gunstige resultaten werken, terwijl andere klagen over gebrek aan orders of te lage prijzen.

De vliegtuigindustrie en verwante bedrijven wachten nog steeds op het definitief tot stand komen van de contracten, waarbij een groot aantal vliegtuigen voor de Britsche luchtmacht zou worden besteld. Vernomen werd, dat de vertraging te wijten is aan het stof, dat in het parlement en in de rechtszaal is en nog wordt opgeworpen over onregelmatigheden, welke zouden hebben plaats gevonden in verband met een bestelling van machinegeweren voor het Britsche leger. Eerst als de lucht weer helder is, zouden de bestellingen der vliegtuigen haar beslag krijgen. Wat hiervan zij, het merkwaardige verschijnsel doet zich thans voor, dat er in de vliegtuigindustrie werkloosheid heerscht, terwijl de fabrieken van werktuigen en gereedschappen groote activiteit melden wegens leveringen aan eerstgenoemde nijverheid.

De automobiellindustrie maakt den tijd door, waarin de productie van nieuwe modellen wordt voorbereid, waardoor altijd een stagnatie in de voortbrenging optreedt. De tarwestreken alléén zijn thans belangrijke koopers van automobielen.

De papierindustrie heeft in Augustus weer iets meer voortgebracht dan in Juli, doch de uitvoer van papier houdt met die grootere productie geen gelijken tred. De export van houtpulp is echter toegenomen.

De productie van ijzer en staal blijft belangrijk beneden die van de overeenkomstige maanden in 1937. Goud wordt in steeds grootere hoeveelheden gewonnen. De koperproductie is kwantitatief belangrijker dan in 1937, doch de sterk verminderde marktprijs heeft de totale waarde der vermeerderde voortbrenging kleiner doen zijn. De productie van nikkel is sterk afgenomen, evenals die van asbest.

Het indexcijfer voor het aantal in de nijverheid te werk gestelden (in welk cijfer de seizoensinvloeden zijn geannuleerd) liep in Augustus op en bereikte, na een daling in Juli, weder ongeveer de hoogte van Juni 1938. De vergelijking met Augustus 1937 is als 111 tot 118,4.

De kleinhandel heeft in bijna alle takken iets minder omzet geboekt dan in de overeenkomstige maanden van 1937 (in Augustus 1938 1% minder dan Augustus 1937). In dit verband is het merkwaardig, dat de kleinhandelsprijzen over het algemeen zijn opgelopen, terwijl de groothandel verminderde prijzen noteert. Voor levensmiddelen waren bijvoorbeeld de indexcijfers voor het maandgemiddelde als volgt (1926 = 100):

	Kleinhandel	Groothandel
Juni 1938.....	78,1	79,2
Juli 1938.....	78,4	79,0
Augustus 1938.....	80,7	75,8

Het indexcijfer voor levensonderhoud is dan ook in Augustus weer gestegen van 84,2 tot 84,9.

1) Het cijfermateriaal betreft de maanden Juli en Augustus 1938; dat over September was nog op bijna geen enkel gebied verkrijgbaar.

De cijfers betreffende den omzet in den groothandel toonen voor Augustus 1938 hetzelfde beeld als voor Augustus 1937, doch gevreesd moet worden, dat die voor September 1938 den invloed van de Europeesche politieke troebelen zullen doen zien.

Het totaal der in omloop zijnde bankbiljetten („Bank of Canada” en „chartered banks” tezamen) is in den aanvang van Augustus 1938 voor het eerst gedaald beneden het cijfer voor 1937.

De federale middelen, welke voor de eerste maanden van het fiscale jaar een accres hadden opgeleverd, daalden in Augustus tot \$ 36,4 miljoen in vergelijking met \$ 38,8 in Augustus 1937.

Alles tezamen genomen moet dus geconstateerd worden, dat de optimistische verwachtingen, verkondigd

in het vorige kwartaal, nog niet in vervulling zijn gegaan.

Of zij alsnog zullen worden gerealiseerd, hangt af van vele factoren, waarover het Canadeesche volk en de Canadeesche overheid geen macht hebben.

(48381/38). (*Mededeeling van het Consulaat-Generaal der Nederlanden te Montreal*).

Bronnen:

Statistical Summary, Bank of Canada, September 1938.

Business Summary, Bank of Montreal, September 21st, 1938.

Banque Canadienne Nationale (Maandbulletin), September 1938.

The Royal Bank of Canada (Maandbulletin), October 1938.

Monthly Indexes of Wholesale Sales in Canada, by Authority of the Minister of Trade and Commerce, August 1938.

Monthly Indexes of Retail Sales in Canada, idem.

Verschillende dagbladen.

De wereldconjunctuur in December 1938.

Het beeld van de wereldconjunctuur vertoonde in de maand December nauwelijks eenig nieuw aspect. De lichte stagnatie in de opgaande beweging, waarvan de vorige maand reeds melding werd gemaakt, hield gedurende December onverminderd aan. De daling der goederenprijzen kwam echter al spoedig tot stilstand, zonder dat hierop een verbetering volgde. De effectenkoersen bleven zich nog iets langer in dalende richting bewegen, doch bereikten tenslotte ook een rustpunt.

De seizoensreactie in de bedrijvigheid van de Amerikaanse staalindustrie moet wel als een der factoren worden beschouwd, waaraan het ongeanimeerde verloop op de effectenbeurzen moet worden toegeschreven. De gunstige berichten uit de Amerikaanse bouwrijverheid en auto-industrie vormen echter een weerstand tegen de depressieve factoren. De moeilijkheden komen in Amerika thans hoofdzakelijk uit den agrarischen sector, wat niet wegneemt, dat ook in de industrie de rentabiliteit nog steeds te lijden heeft onder de hoge kosten.

Wat Amerika betreft, dient tenslotte nog melding te worden gemaakt van het plan, het valuta-egalisatiefonds, dat over een half jaar zou moeten afloopen, te laten voortbestaan. Dit door de Regeering aanhangig gemaakte voorstel houdt tevens een verlenging in van de presidentieele bevoegdheid tot verdere devaluatie van den dollar tot 50% van zijn oorspronkelijke waarde.

In tegenstelling met den dollar, bleef het pond sterling nog steeds een dalende tendenz vertoonen. Vermelding verdient voorts, dat de Britsche Regeering de verzachting van het embargo op buitenlandsche emissies op de Engelsche kapitaalmarkt heeft ingetrokken.

Kapitaalexport, als ondersteuning van den goederenexport, wordt echter door de overheid zelf ter hand genomen. Er is o.m. een goederencrediet aan China aan de orde, aan welk land ook de V.S. van Amerika crediten voor aankoop van Amerikaansche goederen verleenen.

Na de mislukking van de staking, is in Frankrijk het vertrouwen belangrijk versterkt, hetgeen o.a. tot uiting komt in de repatriëring van vluchtkapitaal. De positie van den Franschen franc kon hierdoor aanmerkelijk verbeteren, zoodat het disagio op termijnfrancs sterk inkromp om zelfs een oogenblik in een agio om te slaan. Nu de Regeering door het Parlement in de gelegenheid is gesteld haar plannen uit te voeren, kan het zoo noodzakelijke vertrouwen wellicht nog meer toenemen. Nederlandsche en Zwitsersche bankgroepen verstrekten een leening van f 175 miljoen.

In Duitschland staat men voor geheel andere problemen. De taak, die de overheid zich daar heeft gesteld, is de productie nog hooger op te voeren. Tot de verschillende daartoe genomen nieuwe maatregelen behoort ook het van overheidswege aanmoedigen van de rationalisatie.

Samenvattend kan worden vastgesteld, dat de wereldconjunctuur na enkele maanden van herstel — in Amerika zelfs van een verrassend snel herstel — op het oogenblik min of meer stagneert. Bij de factoren, die het toekomstig verloop bepalen, schijnen echter de stimulerende te overheerschen, zoodat men in deze stagnatie nog niet de inleiding behoeft te zien tot een nieuwe depressie.

(E.V. 52/38).

De internationale handelspolitiek in December 1938.

Ofschoon uit het December-nummer van het maandelijksche statistische Volkenbondsbulletin overtuigend blijkt, dat handel en productie van de wereld, als geheel genomen, een toenemend herstel vertoonen, staat de internationale handelspolitiek nog geheel onder invloed van de periode van neergaande

conjunctuur, die omstreeks het midden van dit jaar haar einde nam.

Zoo werd in Nieuw-Zeeland op 5 December jl. in verband met de deviezensituatie, een algemeene controle ingesteld op den in- en uitvoer, terwijl Zuid-Slavië overging tot een verdere differentiatie — gepaard aan depre-

ciatie — van aan- en verkoopkoersen van den dinar en tevens tot nieuwe verscherping van het deviezenrégime. Ook in Brazilië werd de deviezenreglementeering in ongunstigen zin gewijzigd. Slechts in Uruguay kan worden gesproken van een geleidelijke verbetering van de deviezensituatie, hetgeen blijkt uit het feit, dat voor Nederland en zijn Overzeesche Gewesten voor de maand December een deviezencontingent beschikbaar werd gesteld van £ 45.000. In Duitschland werd bij wet van 12 December jl. de bestaande deviezenwetgeving gecodificeerd.

Van de tusschen vreemde mogendheden tot stand gekomen verdragen verdient het nieuwe handelsaccoord tusschen Duitschland en Tsjecho-Slowakije vermelding.

In het lijstje van autonome wijzigingen der douanerechten komt ditmaal ook Zweden voor, dat maatregelen heeft genomen tot bescherming van het binnenlandsche prijspeil voor granen; daar te lande werden de invoerheffingen verhoogd voor tarwe, tarwemeel, haver en maïs, veeoekoen en ander veevoeder.

Maatregelen tot steun aan de inheemsche industrie werden o.m. genomen door Venezuela en Frankrijk.

Venezuela ging over tot contingentteering van den invoer van katoenen garens en stoffen, Frankrijk verhoogde de invoerrechten op oliën, vetten, zeep, olieverven en oleïne, en verlaagde de uitvoerrechten op veeoekoen. Klaarblijkelijk om prijsstijging van laatstgenoemd product op de binnenlandsche markt te voorkomen, werden tegelijkertijd de invoerrechten op veeoekoen verlaagd. Verder stelde Frankrijk — tot welks douanegebied, gelijk bekend, ook Algerië behoort — een uitvoerrecht in op esparto-gras (een grondstof voor sterk vlechtwerk en voor bepaalde papiersoorten, die o.a. in Algerië wordt voortgebracht).

In Nederland kwam de wet van 22 December 1938 tot wijziging van de Tariefmachtigingswet 1934 tot stand. Wat Nederland betreft, moge voorts worden gememoreerd de overeenkomst van 20 December jl. tot nadere regeling van het handelsverkeer met Finland.

Tenslotte zij vermeld, dat Engeland de mogelijkheden voor export-credietverzekering door den Staat heeft uitgebreid.

(E.V. 52/38).

Nieuwe wijzigingen van bedrijfsreglementeringsverordeningen.

Sedert de totstandkoming van de wijzigingen en aanvullingen van de Bedrijfsreglementeringsordonnantie 1934 bij Staatsblad 1937 No. 689¹⁾, werd de tekst van de op de oorspronkelijke ordonnantie gebaseerde Bedrijfsreglementeringsverordeningen aan een nadere beschouwing onderworpen.

Voor verschillende bedrijfsreglementeeringen werden de noodig geachte wijzigingen aan de Commissies van Deskundigen en aan Vereenigingen van belanghebbenden ter adviseering voorgelegd, terwijl over de Bedrijfsreglementeringsverordening Weverijen en Sigarettenfabrieken ook reeds adviezen werden uitgebracht door den bij Gouvernements-Besluit van 9 Maart 1938 No. 29 ingestelden Algemeenen Reglementeringsraad.

Bij Staatsblad 1938 No. 545 is de herziening van de Bedrijfsreglementeringsverordening Sigarettenfabrieken (Staatsblad 1935 No. 427 jo. Staatsblad 1936 No. 363) afgekondigd.

Het doel van deze reglementeering was een consolidatie van de industrie van machinaal vervaardigde sigaretten, een begrenzing van de werkzaamheid dezer industrie ter bescherming van de handsigaretten- en strootjesnijverheid en een stimuleering van het verbruik van binnenlands geteelde tabak. De reglementeering was aanvankelijk niet in staat het evenwicht tusschen de producties der verschillende gereguleerde fabrieken onderling rigoureuus te handhaven, aangezien zich geregeld het verschijnsel voordeed, dat enkele fabrieken, vnl. de grootere, het hun toegestane aandeel in het totale aan het verbruik gelijk te stellen productie-quotum ten volle gebruikten, terwijl

andere fabrieken dit aandeel niet konden halen. Enkele malen moest zelfs, teneinde de marktvoorziening niet te stagneeren, een extra-quotum worden verleend, meestal aan het grootste concern, de British-American Tobacco Company (Java) Ltd., welk systeem echter later werd vervangen door een procentueele verhooging van het te verdeelen totaalquotum, waarmede aan de vraag geheel kon worden voldaan.

De gewijzigde en aangevulde Bedrijfsreglementeringsordonnantie 1934 opent nu de mogelijkheid om bij regeeringsverordening te bepalen, dat ongevraagde uitbreidingen aan een bedrijf al of niet tot wederopzeggen kunnen worden verleend. Een dergelijke soepeer hanteering van de bedrijfsreglementeringsbepalingen werd ten aanzien van de sigarettenfabrieken noodig geacht, teneinde de marktvoorziening op snelle en eenvoudige wijze te kunnen beheerschen. Aan de Regeering werd voorgesteld, om met handhaving van een voor procentueele verdeling onder de gelicentieerde sigarettenfabrieken beschikbaar basisquotum van maximum f 26.000.000 banderolle-waarde per jaar, het boven dit bedrag uitgaande geraamde verbruik uit te geven in den vorm van gewone vergunningen tot vestiging aan nieuwe fabrieken, die op economische wijze kunnen produceeren, dan wel in den vorm van tot wederopzeggen geldende vergunningen tot uitbreiding aan reeds bestaande bedrijven, welke een grooteren afzet dan het hun toegestane basisquotum benoodigen. Deze regeling werd in de gewijzigde verordening opgenomen.

De voordeelen hieraan verbonden, zijn velerlei. In de eerste plaats wordt gelegenheid gegeven tot gezonde expansie aan die fabrieken, welke daartoe door haar productie- en distributie-apparaat in staat zullen zijn. Een concurrentie à outrance wordt daarbij voorkomen door

¹⁾ De geldende volledige tekst der ordonnantie werd afgekondigd bij Staatsblad 1938 No. 86.

handhaving van de bestaande minimumprijzen-regeling, waardoor tevens verhinderd wordt, dat de strootjes- en handsigarettenfabricatie van zulk een prijzenstrijd — die in het verleden heeft gewoed — het slachtoffer zouden worden. Bovendien blijven de voorwaarden nopens het gebruik van Ned.-Indische tabakken voor alle op gelijken voet gelden.

Voorts zal de nauwkeurige bewaking van de verschepingen naar verschillende gebieden in den Archipel, die thans plaats vindt en waaraan veel werk is verbonden, vereenvoudigd kunnen worden, aangezien het in de bedoeling ligt de gereglementeerde bedrijven ruimere productie-vrijheid te geven, hetgeen mogelijk wordt door een doelmatige hanteering van het systeem der vergunningen tot uitbreiding.

Resumeerend kan worden gezegd, dat de nieuwe Bedrijfsreglementeringsverordening Sigarettenfabrieken enerzijds gelegenheid geeft om de productie der machinaal vervaardigde sigaretten op eenvoudige en soepele wijze aan te passen aan een nauwkeurig te ramen verbruik zonder dat daarbij destructieve concurrentie optreedt, en anderzijds gelegenheid biedt om de inheemsche tabakscultuur te bevorderen en de belangen van de strootjes- en handsigarettennijverheid afdoende te beschermen.

De snelle ontwikkeling der textiel-industrie hier te lande heeft tal van problemen opgeroepen, welke oplossing ten aanzien van de gereglementeerde weverijbedrijven een herziening van de Bedrijfsreglementeringsverordening Weverijen 1935 (Stbl. 1935 No. 538, jtis Stbl. 1937 Nos. 85, 357, 475 en 623) noodig maakt.

De onlangs ontworpen wijziging der verordening beoogde een nauwlettender toezicht op de uitvoering der ten aanzien van den productie-omvang gestelde bepalingen. De reglementeering van weverijen immers, welke bontgeweven stoffen, n.l. sarongs en kains-pandjang vervaardigen, maakt tot dusver gebruik, teneinde de contrôle in de bedrijven mogelijk te maken, van een stelsel van aan de gereglementeerde stoffen te hechten merkteekens. Allengs is echter gebleken, dat er in de gereglementeerde bedrijven op klandestiene wijze sarongs werden geproduceerd en tersluiks zonder merkteekens werden afgeleverd, hetgeen buiten de bedrijven moeilijk meer te achterhalen was, aangezien gelijksoortige weefproducten van een aantal zeer kleine bedrijven, die buiten de reglementeering vielen, uiteraard ongezegeld mochten worden verhandeld. Deze met behulp van de bestaande bepalingen moeilijk te stuiten klandestiene activiteit heeft reeds een groote toename van het kwantum ongezegelde sarongs op de sarongmarkt ten gevolge gehad en zal op den duur een verzwakking van de doelstelling der reglementeering, n.l. een aanpassing van productie aan consumptie, tweebrengen.

Teneinde de bovenbedoelde ontduiking met kracht tegen te gaan is overwogen om de contrôle op de onwetige productie van ongezegelde sarongs ook tot buiten de bedrijven uit te strekken door zegeling voor te schrijven van alle hier te lande geproduceerde, in den handel

voorkomende, sarongs en tevens een dergelijke zegeling van alle import-sarongs verplichtend te stellen.

Deze ontwerp-regeling bleek echter bij een nadere bestudeering, mede aan de hand van de door den Reglementeeringsraad geleverde beschouwingen, nog te veel lacunes te vertoonen, zoodat van Departementswege thans een ander voorstel is uitgewerkt, dat het geheele systeem van zegeling overbodig maakt. Daarbij wordt uitgegaan van de overweging, dat een contrôle op de naleving der reglementeeringvoorschriften tot de bedrijven zelf dient te worden beperkt en bovendien zooveel mogelijk moet worden vereenvoudigd. Dit kan bereikt worden door een verandering van den grondslag der weverijen-reglementeering naar analogie van de drukkerijen-reglementeering, waarbij de omvang van het bedrijf wordt uitgedrukt in een bepaald aantal te bezigen machines. Ten aanzien van de weverijen zou deze omvang in de licenties en vergunningen kunnen worden uitgedrukt in het aantal handweefgetouwen, dan wel machinale getouwen op den voet van een productiefactor voor elk dezer getouwen. Zoodra op grond hiervan door de bedrijven het aantal hand-, dan wel machinale getouwen, benodigd voor de toegestane sarongproductie, is vastgesteld, zouden deze getouwen van gezegelde merkplaten kunnen worden voorzien, welke platen een uiterst eenvoudig contrôle-middel zouden vormen.

Tevens zou daarbij kunnen worden vastgesteld, dat de voor de sarongproductie gebezigde installaties maximaal 12 uren per dag in werking mogen zijn, terwijl de Directeur de bevoegdheid zou moeten hebben voor een gedeelte der outillage een langeren werkduur toe te staan, mits de overige van merkplaten voorziene outillage naar evenredigheid korter in werking zal zijn.

Tenslotte zouden de getouwen in twee klassen dienen te worden onderscheiden, naar gelang zij voor de productie van enkeldraads- dan wel dubbeldraads-sarongs zijn bestemd. Een overschakeling van de ene klasse op de andere zou aan een toestemming vanwege dit Departement moeten worden gebonden.

Een advies over deze voorstellen werd reeds van de erbij betrokken Commissie van Deskundigen ontvangen, terwijl de wenschelijkheid om overleg te plegen met breede kringen uit het bedrijfsleven er voorts toe heeft geleid, om ook het oordeel te vragen van de kortgeleden op instigatie van de Vereeniging „Ned.-Ind. Fabrikaat” tot stand gekomen Nederlandsch-Indische Vereeniging van Textielabrieken. De toelichtingen, van Departementswege aan het Bestuur der nieuwe Vereeniging gegeven, hebben geleid tot een oriëntatiereis over Java van één der Bestuursleden, teneinde de meening van belanghebbenden bij de textielindustrie in verschillende centra over de laatste wijzigingsvoorstellen der reglementeeringverordening te leeren kennen. Zoodra een samenvattend advies hieromtrent ten Departemente is ontvangen zal de Algemeene Reglementeeringsraad opnieuw kunnen worden geraadpleegd, waarna een definitief voorstel bij de Regeering zal worden ingediend.

(M.B. 19 en 22/38).

Aanplant, oogst en voedseltoestand in de Buitengewesten in November 1938¹⁾.

Sumatra.

In Atjeh en Onderhoorigheden werden ook in November de sawahwerkzaamheden hier en daar aan de Noord- en Oostkust door droogte-perioden vertraagd. De aardappelooogsten in Takengon waren zeer gedrukt tengevolge van de aantasting door *Phytophthora infestans*. De voedselsituatie bleef bevredigend.

In Sumatra's Westkust, waar een meer dan normale hoeveelheid regen viel, was men op eenige plaatsen ten achter met het planten van de sawah-padi; o.a. was dit het geval in Loeboek-Sikaping. De padi-oogsten vielen in Pajakoemboeh-Socliki en Oud-Agam beneden normaal uit tengevolge van vogel- en muizenvraat en droogte in het jeugd stadium. De opbrengsten der tweede gewassen in Loeboek Sikaping-Ophir vielen tegen door veel regen. In Loeboek Sikaping kwam door oogsten en bijverdiensten eenige verbetering in den voedseltoestand; hier en daar moest echter nog rijst worden verstrekt. Elders was de voedseltoestand normaal.

In Benkoelen was de regenval over het geheel hoog, waardoor eenige bandjirschade voorkwam. De padi had in verschillende streken van ratten en varkens en soms van herten te lijden. De voedseltoestand was over het geheel bevredigend. Er werden overal nog nieuwe koffietuinen aangelegd ter vervanging van oude, doch eigenlijke uitbreiding vond niet plaats.

In Palembang konden op een enkele plaats de sawahs niet op tijd worden bewerkt. De ladang-padi kon zich tengevolge van een ruimen regenval herstellen van de droogteschade van October. De opbrengsten van de sawahpadi in Rawas en van de lebakpadi waren bevredigend tot goed. Door de oogsten was er een ruim aanbod van rijst, waardoor een prijsdaling intrad en de in eenige streken nog steeds voorkomende tekorten gemakkelijker konden worden aangevuld.

In Indragiri was de regenval beneden normaal. De op van regen afhankelijke sawahs benedenstrooms Taloeok en in rawangs geogste padi gaf over het geheel vrij goede opbrengsten. De ladangpadi ondervond schade van de droogte, terwijl men op enkele plaatsen last had van olifanten en herten. De voedselvoorraad nam door de oogsten toe.

Borneo.

In de Westerafdeeling van Borneo was de eerste helft van October droog, waardoor de achterstand in het branden en bepnten der ladangs, die was ontstaan door de vele regens in de voorafgaande maanden, kon worden ingehaald; op de reeds beplante velden trad echter hier en daar eenige droogteschade op. Het oppervlak der beplante sawahs en ladangs was in de meeste streken normaal, elders iets grooter. Van de ladangs werden geen hoge opbrengsten verwacht, daar het branden niet goed kon geschieden. De opbrengsten van cassave en andere gewassen op droge gronden waren normaal tot goed.

In de Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo was de

maand October over het geheel droog, waardoor evenals in de Westerafdeeling de ladangwerkzaamheden goed vloten, doch anderzijds hier en daar eenige droogteschade optrad. De padi-oogsten waren in October goed, doch van de late oostmoessonaanplantingen waren de verwachtingen minder goed, doordat te oude bibit moest worden overgeplant; daar het vorige jaar ook een groote oogsterving in de oostmoessonsawahgebieden is voorgekomen, werd gevreesd, dat mislukking van die aanplantingen moeilijkheden zal veroorzaken. De peperooogst werd beëindigd en viel kleiner uit dan vorig jaar.

In Koetei werden in September veel ladangs gebrand. De maïsaanplant in het merengebied was door apen beschadigd en gaf een onbevredigende opbrengst. Hoewel de voorraden flink waren gedaald, was de voedselvoorziening voldoende.

Groote Oost.

In Celebes en Onderhoorigheden viel, vooral in de tweede helft van de maand, veel regen, waardoor in het gebied van Pare-Pare tot Mamoedjoe ernstige bandjirs optraden, die veel schade aanrichtten, terwijl rond de meren eenige honderden ha maïs verloren gingen door stijging van den waterstand. De gadoe-oogsten slaagden over het geheel bevredigend, evenals die van maïs en katjang-tanah in verschillende streken. De jongere maïs leed echter in verschillende gebieden van de vele regens, terwijl in Mapili een groote bandjirschade optrad, en om de meren veel verloren ging; ook de cassave leed plaatselijk van bandjirs. De voedselvoorraden waren over het algemeen voldoende, behalve plaatselijk in Djenepono-Takalar, en in de door bandjirs geteisterde streken, waar rijst moest worden verstrekt. De kapokooogst viel in verschillende streken kleiner uit dan vorig jaar.

Ook in Manado was de regenval over het geheel hoog, doch hier werd geen schade aangericht. De opbrengsten van de verschillende gewassen waren goed, waardoor de voedselvoorraden werden aangevuld. De voedselsituatie bleef gunstig, niettegenstaande de aankoop van importrijst werd bemoeilijkt door de lage copraprijzen.

In Bali en Lombok viel eveneens over het geheel een meer dan normale hoeveelheid regen, tengevolge waarvan vooral in de drogere gebieden van Bali een groote uitgestrektheid tegalan werd beplant met padi, maïs en cassave, zoodat het totale areaal aanmerkelijk hooger was dan in 1937. De geogste gewassen gaven over het geheel bevredigende opbrengsten, doch de kwaliteit van de kedeleë leed van de vele regens. Voedseltekorten kwamen niet voor, doch in de door oogstmislukking getroffen gebieden van Lombok vereischte de voedselvoorziening nog voortdurende aandacht. De koffië-oogst op Bali was hooger dan in 1937.

Uit Timor werd telegrafisch medegedeeld, dat in de onderafdeeling Zuid-Midden-Timor de voedselschaarschte nog steeds aanhield; door het Bestuur werd maïs verstrekt.

(Samengesteld door den Dienst van den Landbouw).

¹⁾ Westerafdeeling, Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo in October; Koetei in September.

Het stopzetten van den tap op de rubberondernemingen van de 1e groep.

De hiernavolgende statistieken, waarvan de gegevens krachtens de Rubber-uitvoerordonnantie werden ingediend, zijn thans practisch volledig.

Ook zijn de met bevolkingsrubber gelijkgestelde ondernemingen thans niet meer opgenomen.

Volgens de thans beschikbare volledige gegevens bedraagt de buiten tap gehouden tapbare aanplant van de ondernemingen van de 1ste groep als volgt:

	A. over den geheelen aanplant		B. over een gedeelte van den aanplant		Totaal A en B	
	aant.	ha	aant.	ha	aant.	ha
West-Java	233	17.910	151	27.774	384	45.684
Midden-Java (incl. Vorstenlanden).	29	1.981	29	3.716	58	5.697
Oost-Java	49	10.945	69	9.900	118	20.845
Java en Madoera:						
Nov. '38..	311	30.836	249	41.390	560	72.226
Oct.	332	38.647	231	39.978	563	78.625
Sept.	374	55.544	203	37.255	577	92.799
Aug.	397	68.210	206	34.985	603	103.195
Juli	352	50.569	216	39.784	568	90.353
Juni	292	30.873	239	36.479	531	67.352
Mei	256	21.107	259	34.427	515	55.534
April	247	19.080	256	32.668	503	51.748
Maart	231	18.314	217	24.295	448	42.609
Febr.	213	16.529	233	20.714	446	37.243
Jan.	193	12.568	229	15.121	422	27.689
Sumatra	131	38.674	197	87.581	328	126.255
Borneo	77	4.800	18	3.285	95	8.085
Overige Buiteng.	8	381	4	733	12	1.114
Buitengewesten:						
Nov. '38..	216	43.855	219	91.599	435	135.454
Oct.	212	43.305	223	93.673	435	136.978
Sept.	223	48.687	218	94.584	441	143.271
Aug.	211	41.367	230	100.297	441	141.664
Juli	212	44.094	226	96.199	438	140.293
Juni	187	28.637	239	89.405	426	118.042
Mei	169	18.902	255	87.712	424	106.614
April	165	26.026	243	81.319	408	107.345
Maart	149	22.451	246	71.516	395	93.967
Febr.	131	13.966	252	68.340	383	82.306
Jan.	121	9.127	252	57.037	373	66.164
Totaal Ned.-Indië:						
Nov. '38..	527	74.691	468	132.989	995	207.680
Oct.	544	81.952	454	133.651	998	215.603
Sept.	597	104.231	421	131.839	1018	236.070
Aug.	608	109.577	436	135.282	1044	244.859
Juli	564	94.663	442	135.983	1006	230.646
Juni	479	59.510	478	125.884	957	185.394
Mei	425	40.009	514	122.139	939	162.148
April	412	45.106	499	113.987	911	159.093
Maart	380	40.765	463	95.811	843	136.576
Febr.	344	30.495	485	89.054	829	119.549
Jan.	314	21.695	481	72.158	795	93.853

Volgens de Rubber-Enquête, in 1938 gehouden, bedroeg de totale rubberaanplant van de ondernemingen van de 1ste groep, exclusief verwaarloosde aanplanting en ficus, op ulto 1937: 593.625 ha (Java en Madoera: 229.286 ha en Buitengewesten: 364.339 ha).

Berekend op het areaal op ulto 1937, bedroeg de totale tapbare aanplant op ulto:

	Java en Mad.		Buitengew.		Ned.-Indië	
	ha	%	ha	%	ha	%
November 1938	195.718	85,4	332.820	91,3	528.538	89,0
October	195.830	85,4	333.074	91,4	528.904	89,1
September	195.738	85,3	333.296	91,4	529.034	89,1
Augustus	195.685	85,3	333.743	91,6	529.428	89,2
Juli	195.997	85,5	334.832	91,9	530.829	89,4
Juni	196.495	85,7	334.691	91,9	531.186	89,5
Mei	197.081	85,9	334.348	91,8	531.429	89,5
April	197.405	86,1	334.553	91,8	531.958	89,6
Maart	198.235	86,4	334.816	91,9	533.051	89,8
Februari	198.618	86,6	335.832	92,2	534.450	90,0
Januari	198.236	86,4	336.512	92,4	534.748	90,1

Berekend op het oppervlak van den tapbaren aanplant van de rubberondernemingen van de 1ste groep op het eind der betrokken maand besloeg het buiten tap gehouden oppervlak op ulto:

	Java en Madoera	Buitengewesten	Ned.-Indië
November '38	36,9%	40,7%	39,3%
October	40,1%	41,1%	40,8%
September	47,4%	43,0%	44,6%
Augustus	52,7%	42,4%	46,2%
Juli	46,1%	41,9%	43,5%
Juni	34,2%	35,2%	34,9%
Mei	28,2%	31,9%	30,5%
April	26,2%	32,1%	29,9%
Maart	21,5%	28,1%	25,6%
Februari	18,8%	24,5%	22,4%
Januari	14,0%	19,7%	17,6%

Betrokken op het buiten tap gehouden oppervlak bedroeg de jonge tapbare aanplant, welke nog nooit getapt is, op ulto:

	Java en Mad.		Buitengew.		Ned.-Indië	
	ha	%	ha	%	ha	%
November 1938	8.003	11,1	15.933	11,8	23.936	11,5
October	8.162	10,4	16.069	11,7	24.231	11,2
September	7.940	8,5	16.385	11,4	24.325	10,3
Augustus	7.897	7,7	16.966	12,0	24.863	10,2
Juli	8.053	8,9	17.053	12,2	25.106	10,9
Juni	7.902	11,7	16.720	14,2	24.622	13,2
Mei	8.435	15,2	17.215	16,1	25.650	15,8
April	8.266	16,0	16.098	15,0	24.364	15,3
Maart	8.215	19,3	15.538	16,5	23.753	17,4
Februari	8.433	22,6	15.508	18,8	23.941	20,8
Januari	8.047	29,1	15.465	23,4	23.512	25,1

Berekend op het oppervlak van den tapbaren aanplant van de rubberondernemingen van de 1ste groep op het eind der betrokken maand besloeg het oppervlak van den bovengenoemden jongen tapbaren aanplant op ulto:

	Java en Madoera	Buitengewesten	Ned.-Indië
November '38	4,1%	4,8%	4,5%
October	4,2%	4,8%	4,6%
September	4,0%	4,9%	4,6%
Augustus	4,0%	5,1%	4,7%
Juli	4,1%	5,1%	4,7%
Juni	4,0%	5,0%	4,6%
Mei	4,3%	5,1%	4,8%
April	4,2%	4,8%	4,6%
Maart	4,1%	4,6%	4,5%
Februari	4,2%	4,6%	4,5%
Januari	4,1%	4,6%	4,4%

(Centraal Kantoor voor de Statistiek, Afdeling Landbouwstatistiek).

Scheepvaart.

1938.

Bouwprijzen van schepen.

In de onlangs verschenen Lloyd's Calendar 1939 is op blz. 636 een staat opgenomen, vermeldende de actuele bouwkosten van schepen van verschillende grootte, gebouwd door Engelsche werven. De bouwkosten zijn aangegeven per ton draagvermogen.

Soort en grootte der schepen	Bouwprijs per ton drgv.
Motorschip van 7.500 ton drgv.	£ 15.15.—
Stoomschip „ 7.500 „ „	„ 13.5.—
„ „ 5.000 „ „	„ 15.5.—
„ „ 3.500 „ „	„ 18
„ „ 2.000 „ „	„ 21.10.—
Motorkust-vaarders van { 1.400 „ „	„ 20.—
{ 1.000 „ „	„ 22.10.—

Deze staat is vooral belangwekkend, omdat uit de vermelde bouwprijzen duidelijk blijkt, in welke mate kleine schepen duurder zijn dan groote.

Volgens den schrijver van het betreffende artikel zijn de bouwkosten, vergeleken met den toestand van eenige maanden geleden, 10 à 15% gedaald.

De prijzen van tweedehandsche schepen zijn in 1938 tot ongeveer einde Juni, vergeleken met 1937, met 40 à 50% gedaald. De „omzet” was buitengewoon klein.

Kolenverbruik van stoomschepen.

In het „Annual Bunkering Number” van Fairplay wordt de aandacht gevestigd op het sterk verminderde kolenverbruik van stoomschepen. In het bijzonder gedurende de laatste jaren hebben de technici — onder invloed van de steeds toenemende concurrentie der motorschepen — zeer merkwaardige resultaten bereikt. Het volgende staatje geeft een beeld van dezen technischen vooruitgang.

Jaar	Kolenverbruik van een standaardvrachtschip per paardekracht-uur (i.h.p./hour)
1880	2,7 lb.
1890	2 „
1925	1,5 „
thans	1,05 „

Indexcijfer der trampvrachten (1935 = 100).

(Samengesteld door de Britsche „Chamber of Shipping”)

Jaar	Indexcijfer
1935	100
1936	112.6
1937	175.6

Maand	Indexcijfer
Januari	138,2
Februari	129,5
Maart	127,5
April	126,9
Mei	130,6
Juni	123,1
Juli	120,2
Augustus	126,4
September	126,3
October	127,6
November	122,3

De U.S. Maritime Commission onderzoekt geschil met de Japansche scheepvaart.

In de vaart van Zuid-Amerika naar de Pacifichavens van Noord-Amerika is een geschil tusschen de reederijen ontstaan, hetwelk thans door de United States Maritime Commission wordt onderzocht.

In 1935 dwong de Osaka Shosen Kaisha de conferencelijnen een regeling te aanvaarden, krachtens welke aan de O.S.K. per afvaart een vervoer van 3.500 zakken koffie — of het equivalent daarvan in geld — werd gegarandeerd. Hoewel de maatschappij slechts 25% van het gegarandeerde koffievervoer feitelijk bewerkstelligde, eischte de O.S.K. in Mei 1937, dat haar „share” zou worden verhoogd tot 4.500 zakken koffie per afvaart. De conferencelijnen weigerden op dit voorstel in te gaan, waarop de O.S.K. volgens de aanklacht de koffievrachten verlaagde.

In December 1937 opende de Yamashita Line een dienst van Japan via de V.S. van Amerika (beide kusten) naar de Oostkust van Zuid-Amerika en van daar terug via de Pacifichavens der V.S. van Amerika. In September 1938 trad de Japansche reederij uit de conference. Aan de Zuid-Amerikaansche koffievervoerders werden voor het geheele jaar koffiecontracten voor havens in de V.S. van Amerika aangeboden tegen vrachten, welke 50% lager waren dan de conferencevrachten.

Hoewel de beide reederijen tezamen slechts 4% van het vervoer bewerkstelligen, eischen zij een aandeel van 25 à 30%. Een derde Japansche reederij, de Kawasaki Kisen Kaisha, welke momenteel niet aan het vervoer deelneemt, heeft te kennen gegeven, dat indien met de beide voornoemde Japansche reederijen een koffie-overeenkomst wordt gesloten, zij ook een aandeel in de baten van het vervoer wil hebben. De U.S. Maritime Commission heeft thans beslag doen leggen op de boeken, bescheiden en correspondentie der twee eerstgenoemde Japansche reederijen.

Aanteekeningen.

ARGENTINIË.

Betalingsverkeer.

Op grond van de Argentijnsche deviezenvoorschriften worden aan houders van aan den invoer voorafgaande vergunningen („permisos previos”), door het Argentijnsche deviezencontrôle-bureau afgegeven op of na 8 November 1938, deviezen toegewezen tegen den nieuwen koers van 17 pesos per £.

Ingevolge een ministerieele beschikking van 26 December j.l. is bepaald, dat houders van dergelijke „permisos previos”, welke zijn verleend vóór 8 November 1938 nog gedurende den geheelen looptijd van die vergunningen (d.i. 4 maanden, te rekenen van den datum

NEDERLANDSCH-INDIË.

Groothandelsprijzen exportproducten.

Indexcijfers, gewogen met uitvoerhoeveelheden in 1935 (1929 = 100).

Maand	1936	1937	1938	1939
Sept.	39,7	31	—	5
Dec.	56,6	7	—	12
Maart	63,5	14	—	19
Juni	55,8	21	—	26
Sept.	52,6	28	—	3
Dec.	44,8	5	—	10
Maart	40,7	12	—	17
Juni	40,2	19	—	24
Sept.	44,5	26	—	31
Dec.	45,1	2	—	7

(Voorloopige cijfers)

(Centraal Kantoor voor de Statistiek).

HELMHOEDENFABRIEK YO TEK LIONG
PASSAR BAROE 114 — BATAVIA-CENTRUM

van afgifte af) recht hebben op toewijzing van deviezen ter betaling van goederenzendingen tegen den ouden en voordeeligen koers van 16 pesos per pond sterling. Opgemerkt zij, dat aanvankelijk was bepaald, dat die voordeelige koers alleen zou gelden voor zendingen goederen, welke vóór 1 Januari 1939 werden ingeklaard. (Med.E.V. 614/38).

BRAZILIË.

Uitvoerverbod.

Bij decreet van 30 November 1938 is de uitvoer van oiticica-zaad verboden, van welk zaad een oliesoort wordt gemaakt, die als concurrent van tungolie optreedt. (Med. E.V. 615/38).

BRITSCHE-INDIË — GROOT-BRITANNIË.

Beëindiging der Ottawa-overeenkomst.

De van 1932 dateerende Ottawa-overeenkomst tusschen Groot-Britannië en Britsch-Indië zal op 1 April 1939 ophouden van kracht te zijn. Vermoedelijk zal ze op genoemden datum worden vervangen door een nieuwe overeenkomst, waarover thans onderhandelingen gaande zijn.

(Med.E.V. 614/38).

BRITSCHE-MALAYA.

Textielcontingenten 1939.

In de Straits Settlements Government Gazette No. 99 van 15 November j.l. zijn de contingenten voor katoenen en kunstzijden stukgoederen voor het eerste halfjaar 1939 en voor katoenen en kunstzijden kledingstukken voor het heele jaar 1939 gepubliceerd. De contingenten stukgoederen zijn als volgt vastgesteld:

Land van herkomst	Gebleeke en ongebleekte katoen	Geverfde katoen	Bedrukte katoen	Bont-geweven katoen
China	380.025	4.818.910	112.187	697
Italië	74.112	377.150	170.987	754.290
Japan	1.911.288	7.120.337	4.160.188	29.002
Nederland	1.166.719	194.652	15.203	82
Ned.-Indië	27.001	49.482	56.608	35

	Katoenen sarongs	Kunstzijden stukgoederen andere dan sarongs	Kunstzijden sarongs
China	139	477.532	1.025
Italië	4.726	319.264	545
Japan	35.967	3.175.591	35.127
Nederland	151.201	3.856	551
Ned.-Indië	1.428.713	5.951	747

De niet in de lijst vermelde landen mogen ieder in genoemde contingentsperiode, in totaal hoogstens 1.386.741 yards invoeren.

Het licentierecht bedraagt 1/10 cent per yard met een minimum van \$ 1. De contingenten voor kledingstukken zijn de volgende:

Land van herkomst	Bovenkleding v. katoen of kunstzijde	Katoenen onderkleding	Kunstzijden onderkleding
	dozijn.	dozijn.	dozijn.
China	3.529	106.370	1.556
Japan	10.593	381.845	28.102
Ned.-Indië	10.240	36.578	1.556
Ieder ander land	1.464	36.578	1.556

Voor deze artikelen bedraagt het licentierecht 1 ct. per dozijn, eveneens met een minimum van \$ 1. (Med.E.V. 614/38).

CEYLON.

Importcijfers van suiker voor de maand November 1938.

	Gewicht in cwts.	Waarde in Rupees.
<i>Geraffineerde suiker in broodvorm.</i>		
Groot-Britannië	16	352
<i>Geraffineerde kandijnsuiker.</i>		
Groot-Britannië	98	700
Britsch-Indië	59	444
Straits Settlements	98	740
België	393	3.800
China	59	445
Duitschland	98	600
<i>Andere soorten geraffineerde suiker.</i>		
Groot-Britannië	111	2.651
Hongkong	2.396	13.182
China	148	814
Cuba	10	226
Java	94.884	521.863
Portugeesch Oost-Afrika	21.995	120.974
<i>Ongeraffineerde suiker: „Jaggery“.</i>		
Britsch-Indië	1.315	11.181
Java	302	2.569
<i>Andere soorten ongeraffineerde suiker.</i>		
Straits Settlements	1.434	7.532
Frankrijk	98	822
V.S. van Amerika	126	931

(52/39).

(Mededeeling van het Consulaat der Nederlanden te Colombo).

FINLAND.

Tabaksaccijns.

Bij wet van 9 December jl. is de tabaksaccijns opnieuw vastgesteld. Bedroeg deze eerst 36% van den kleinhandelsprijs, thans zijn de volgende percentages vastgesteld:

voor sigaretten met papieren mondstuk	46%
andere	48%
voor sigaren	40%
voor rooktabak	40%
voor pruimtabak	40%
voor snuif	40%
voor sigarettenhulzen en -bladen	48%

Genoemde wet is 1 Januari jl. in werking getreden. (Med.E.V. 614/38).

PHILIPPIJNEN.

Suikerindustrie.

Blijkens bericht van het Consulaat der Nederlanden te Manila heeft het Amerikaansche Hooge Commissariaat te Manila op 7 December j.l. onderstaand communiqué gepubliceerd omtrent de contingentering van de productie en den invoer van suiker in de V.S. van Amerika voor het kalenderjaar 1939.

„The Secretary of Agriculture (in Washington D.C.) has determined the total United States consumers' needs for the calendar year 1939 to be 6.832.157 short tons, raw value (96°).

The quotas for the various areas in short tons for 1939, are as follows :

United States domestic beet sugar.....	1.584.524
United States mainland cane sugar.....	429.553
Territory of Hawaii.....	958.994
Puerto Rico.....	815.810
The Virgin Islands.....	9.115
The Commonwealth of the Philippine Islands.....	1.052.854
The Republic of Cuba.....	1.954.393
Foreign countries other than Cuba.....	27.004

De totale voor consumptie in de V.S. van Amerika vastgestelde hoeveelheid van 6.832.157 short tons is ongeveer gelijk aan het gereviseerde quotum voor 1938 (6.780.566 tons), doch is ongeveer 200.000 tons grooter dan door belanghebbende kringen werd verwacht. De notering van suiker te New York is dan ook na de vaststelling van deze relatief hoge quota gedaald tot 3 dollarcenten per pond („duty free“). Het vermoeden wordt geuit, dat het Amerikaansche Departement van Landbouw de consumptie van suiker in 1939 opzettelijk eenigszins heeft overschat. Ingeval de onderhandelingen met Cuba tot een verlaging van het verdragsrecht voor Cubaansche suiker (thans 0,9 dollarcenten per pond) mocht leiden, zou door deze politiek van lagere prijzen een deel van de door Cuba verwachte winst ten voordeele komen van de Amerikaansche afnemers.

Wat de Philippijnen betreft, zal de suikerindustrie aldaar niet ten volle van het toegewezen contingent van 1.052.854 short tons gebruik kunnen maken. Volgens de Onafhankelijkheidswet kan 970.000 short tons vrij van invoerrecht in de V.S. van Amerika worden ingevoerd, terwijl over het meerdere het volle recht van 1.875 dollarcenten per pond, zijnde 5.228 pesos (f 4,70) per picol betaald zou moeten worden. Zooals in vorige jaren zal

de Philippijnsche suikerindustrie zich waarschijnlijk ook in 1939 beperken tot uitvoer van het invoerrechtsvrije contingent met gevolg, dat het Amerikaansche Departement van Landbouw het overschot van ongeveer 80.000 ton in den loop van 1939 nader onder de andere leveranciers kan verdeelen.

(56321/38).

SIAM.

Invoercijfers van suiker en melasse.

Landen van herkomst	Gewicht in kg	Waarde in ticals.
Suiker.		
<i>In Bangkok in November 1938:</i>		
Hongkong.....	491.232	47.681
China.....	1.050	120
Ned.-Indië.....	909.808	82.064
Totaal.....	1.402.090	129.865
<i>In provinciale invoerhavens in Augustus 1938:</i>		
Singapore.....	203.796	29.428
Penang.....	430.115	49.774
Br. Maleische Staten.....	22.580	3.890
Totaal.....	656.491	83.092
Melasse.		
<i>In Bangkok in November 1938...</i>		
<i>In provinciale invoerhavens in Augustus 1938:</i>		
Penang.....	36	5

(272/39).

(Mededeeling van het Gezantschap der Nederlanden te Bangkok).

TUNIS.

Rijst.

Bij decreet van 12 December 1938, gepubliceerd in het „Journal Officiel Tunisie“ van 16 December 1938, zijn de invoerrechten op rijst als volgt vastgesteld :

Post 79 rijst :

in de schil	2.55 frs per 100 kg bruto (ongewijzigd)
gebroken	11.80 „ „ „ „ „ (oud recht 6.80)
geheele	35.40 „ „ „ „ „ („ „ 20.40)
meel en gries	35.40 „ „ „ „ „ („ „ 20.40)

Ingevolge genoemd decreet, werd voorts het verbruiksrecht vastgesteld op 25 frs per 100 kg netto.

(Med.E.V. 615/38).

BANKZAKEN

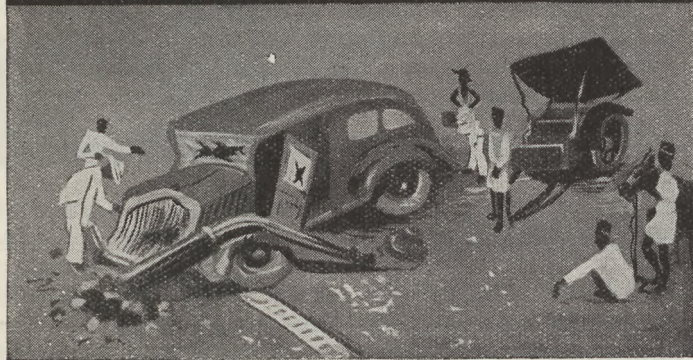
EFFECTENZAKEN

NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ, N. V.

FACTORIJ BATAVIA
en hare kantoren in Nederl.-Indië, Br.-
Indië, Burma, Str. Settl., China en Japan

EFFECTENBELEENINGEN
PRODUCTENBELEENINGEN

IEMAND zal de schade moeten dragen

Voor een geringe premie draagt **KIAN GWAN** voor U alle schade tengevolge van auto-ongelukken; ook schade aan derden.

KIAN GWAN
OEI TIONG HAM CONCERN
Alle soorten van Assuranties
Solide en Coulant
HOOFDKANTOOR SEMARANG

ZUID-SLAVIË.

Deviezenbepaling.

Bij besluit van den Minister van Financiën, is de koers van het Engelsche Pond Sterling voor den invoer van de artikelen koffie, thee, cacao, vanille, muscaat, safran, peper, gember, films, etc, vallende onder de tariefpos-

ten 27, 28 en 29, tot 280 dinar per £ verhoogd. Deze nieuwe officieele koers voor bovenvermelde artikelen is op 7 December j.l. van kracht geworden.

(Mededeeling van den Tijdelijk Zaakge-
lastigde te Belgrado).
(785/39).

Boeken en Tijdschriften.

Economische Voorlichting No. 52, 1938.

Van *Economische Voorlichting*, het weekblad van de gelijknamige afdeling der Directie van Handel en Nijverheid van het Ministerie van Economische Zaken te 's-Gravenhage, werd No. 52 ontvangen, gedateerd 30 December 1938.

O.m. treffen wij hierin eenige jaaroverzichten over 1938 aan, nl. inzake de internationale conjunctuur, den internationalen handel en den monetair toestand, terwijl mede een kalender is opgenomen van de belangrijkste economische gebeurtenissen gedurende het afgelopen jaar. Voorts maken de wereldconjunctuur in December (zie pag. 44 van dit blad) en de Britsche exportcredietgaranties onderwerp van bespreking uit.

In de rubriek „Handel en Nijverheid” worden gegevens verstrekt over Liberia, welke voor exporteurs van belang kunnen zijn. Behalve deze gegevens en een artikel over den Duitschen scheepsbouw, worden hier verder o.a. berichten aangetroffen over Griekenland en de Unie van Zuid-Afrika.

Onder „Economische Propaganda” wordt de Nederlandsche inzending besproken op de jaarbeurzen te Helsinki en Lyon, terwijl de gebruikelijke kalender van internationale jaarbeurzen, tentoonstellingen en congressen ook hier niet ontbreekt.

De rubriek „Economische Politiek” bevat behoudens korte mededeelingen over verschillende landen een opgave van verdragen, gesloten tusschen Australië—Zwitserland en Burma—Unie van Zuid-Afrika, alsmede een beschouwing over de internationale handelspolitiek in December (zie pag. 44 van dit blad).

Marktberichten.

(BATAVIA EN SOERABAIA).

Verslag over de periode 2 Januari t/m 7 Januari 1939.
Prijzen per 100 kg, tenzij anders vermeld.

SUIKER.

Soerabaia.

De Nivas publiceerde den verkoop van 19.342 tons Superieur en 474 tons Browns voor export. Aan consumptie-suikers werden 13.841 tons afgedaan.

De markt was kalm, de tweedehand deed nagenoeg geen zaken.

Verkocht werden :

28.374	tons	S.H.S.
2.410	„	Browns
30.784	„	Totaal.

De Londen- en Fob-Cuba-noteringen waren resp. op 29/12 en 7/1 als volgt :

Londen-noteringen (in sh. per cwt.) :

Maart 1939	6/3 $\frac{1}{2}$	6/2 $\frac{1}{4}$
Mei „	6/3 $\frac{1}{4}$	6/2 $\frac{1}{2}$
Aug. „	6/3	6/2 $\frac{1}{4}$
Dec. „	6/1 $\frac{1}{2}$	6/1
Actual: Raws	6/3 $\frac{3}{4}$ sellers ;	Raws 6/3 $\frac{3}{4}$ sellers,
	6/3 buyers.	buyers showing no interest.

Fob-Cuba-noteringen (in dc. per lb.) :

Maart 1939	1,15	1,12 $\frac{1}{2}$
Mei „	1,16	1,13
Juli „	1,16	1,13 $\frac{1}{2}$
Sept. „	1,16	1,14 $\frac{1}{2}$

THEE.

Batavia.

Gedurende de afgelopen periode werden 10.500 kisten ready-thee aangeboden.

Met enkele uitzonderingen, scheen de achteruitgang in kwaliteit, die aan dit seizoen eigen is, te zijn gestuit.

Onderstaande prijzen per 1/2 kg verstaan zich op basis: „uitvoerrecht voor verkoopers rekening”.

Prompt:

	Laagste	Hoogste
Oranje Pecco {fijnste	f 0,45	— f 0,46
{fijne	„ 0,42	— „ 0,44
{gew.	„ 0,39	— „ 0,41
Pecco	„ 0,38 1/2	— „ 0,39
Pecco Souchong en Souchong	„ 0,37	— „ 0,38
Broken Oranje Pecco {fijnste	„ 0,41	— „ 0,46
{fijne	„ 0,37	— „ 0,39 1/2
{gew.	„ 0,34 1/2	— „ 0,35
Broken Pecco	„ 0,34	— „ 0,35
Broken Tea	„ 0,32 1/2	— „ 0,33 1/2
Fannings	„ 0,34	— „ 0,35
Stof & Small Fannings	„ 0,31 1/2	— „ 0,32 1/2

RUBBER.

Batavia.

Gedurende de afgelopen periode was er weinig verandering in de rubbermarkt. Standard Sheets werden gedaan van 28³/₈ tot 28⁵/₈ cent per 1/2 kg en Standard Crêpe van 29³/₄ tot 29⁷/₈ cent.

Tegengesteld aan de verwachting, dat er tegen begin Januari meer rubber op de locale markt aangeboden zou worden, bleef de omzet zeer beperkt, terwijl ready-rubber moeilijk te krijgen was.

In forward-leveringen kwamen geen transacties van eenig belang tot stand, eveneens in verband met gebrek aan aanbod.

Licenties :

In tegenstelling met rubber, waarvan de prijzen gedurende de afgelopen periode iets aantrokken, was de prijs voor licenties lager door ruim aanbod; transacties kwamen tot stand voor Jan./Maart: A.-licenties tot 47 1/2 — 47 cent per kg; het slot was: koopers 47, aanbod 47 1/2 cent.

U.K. Stockcijfers :

Londen 55.632 — 993 tons
 Liverpool 31.056 + 57 tons
 een vermindering van 936 ton.

Marktnoteringen:

Datum	Londen New York		Singapore		Batavia	
	Std.Sheet per lb.	Std.Sheet per lb.	Std.Sheet per lb.	Med. Bl. Std.Sheet per lb.	Java Std.Sheet	Java Crêpe per 1/2 kg
2-1-'39	—	—	—	—	f 0,28 1/4	f 0,29 1/2
3-1-'39	d. 8 ³ / ₁₆	\$ 0,16 1/8	\$ 0,28 1/8	\$ 0,27 1/8	„ 0,28 1/4	„ 0,29 1/2
4-1-'39	„ 8 ³ / ₁₆	„ 0,16 1/8	„ 0,28 1/4	„ 0,27 1/8	„ 0,28 1/8	„ 0,29 3/8
5-1-'39	„ 8 ³ / ₁₆	„ 0,16	„ 0,28 1/4	„ 0,27 1/8	„ 0,28 1/4	„ 0,29 1/2
6-1-'39	„ 8 ¹ / ₈	„ 0,16	„ 0,28 1/8	„ 0,27	„ 0,28 1/4	„ 0,29 1/2
7-1-'39	„ 8 ¹ / ₈	„ 0,15 7/8	„ 0,28	„ 0,27	„ 0,28 1/4	„ 0,29 1/2

Soerabaia.

De prijzen op de rubbermarkt veranderden in de afgelopen periode zeer weinig. Sheets werden gedaan in kleine hoeveelheden voor 28³/₈ tot 28⁵/₈ cent per 1/2 kg, terwijl Crêpe werd verhandeld tegen 29¹/₄ tot 29⁷/₈ cent als hoogsten prijs.

Aan het einde van verslagperiode waren de noteringen :

Sheets	28 1/2	ct.
Crêpe	29 3/4	„

KOFFIE.

Batavia.

Lampung-Robusta en W.I.B. Robusta-koffie. De New York-noteringen bleven vrijwel geheel onveranderd gedurende deze verslagperiode en noteerden 4,23 doll. cts. per lb. voor Maart. Zaken werden echter niet gedaan.

Lampung Robusta-koffie 15%. In deze koffiesoort waren nog steeds geen zaken mogelijk, daar de door ondernemingen gevraagde prijs veel hooger was dan het buitenland bereid was te betalen. Dat men echter van exporteurszijde ook niet geneigd was af te geven, bleek wel toen Telok aan het einde van verslagperiode f 11,80 bood, op welk niveau echter geen zaken tot stand kwamen. Jan./Mrt.-levering vraag f 11,80, aanbod f 12.—.

Soerabaia.

Ondernemingskoffie werd olopend tot f 18,87 1/2 afgedaan, terwijl aan het eind der verslagperiode de belangstelling van kooperszijde nog iets beter werd.

In exportkwaliteit werden eenige Jan./Maart-contracten geannuleerd tegen f 18,75.

De markt sloot als volgt :

Jan./Maart	f 18,75	— f 19.—
Aug./Oct.	f 19.—	— f 19,50

Eens met **SHELL** begonnen,
 steeds ervoor gewonnen.

N.V. DE BATAAFSCHE PETROLEUM MAATSCHAPPIJ, HANDELSZAKEN

PEPER.

Batavia.

Zwarte Lampong-peper. De Londen-noteringen liepen voor dit product weer 1/16 op en de notering sloot op 2¹¹/₁₆ d. per lbs. koopers. Telok Betong gaf ons de volgende noteringen:

		vraag	aanbod
2/1-	Jan./Mrt.-levering	f 14,25	f 14,50
3/1-	" "	" 14,40	" 14,50
4/1-	" "	" 14,50	" 14,70
5/1-	" "	" 14,50	" 14,60
6/1-	" "	" 14,50	" 14,75

De markt trok in verband met de Londen-noteringen natuurlijk wat aan, doch de exporteurs konden de prijzen van verkopers nog niet betalen. Toen de tweede hand voor Jan./Mrt. f 14,75 bood, gaven exporteurs tot dien prijs af. Zelfs op f 14,50 voor Jan./Mrt. waren exporteurs verkopers, waardoor de prijzen niet al te hoog konden oplopen. Diverse annuleeringen vonden plaats, daar verkopers niet konden opnemen. De zaken bleven, ook door de jaarswisseling met de daaraan verbonden vrije dagen, vrij beperkt. Londen-voorraad: 1.303 tons.

Witte Muntok-peper. De Londen-noteringen verbeterden met 1/4 d. en sloten op 3¹/₂ d. per lb. nominaal. Exporteurs bleven de eerste dagen nog laag bieden, maar kwamen geleidelijk op een betere basis, zoodat in het begin van verslagperiode tot f 19,40 werd geboden, waarna de prijs zeer snel aantrok en den volgenden dag reeds voor een flink kwantum f 19,75 geboden werd. Verkopers vroegen toen f 20,25 en er werd een flinke hoeveelheid tot dien prijs afgedaan. Aan het einde van verslagperiode boden exporteurs f 20,50, terwijl verkopers f 21.— bleven vragen, zoodat nog geen verdere zaken mogelijk waren.

Londen-voorraad: 9.561 tons.

CITRONELLA-OLIE.

Batavia.

Op deze markt kwamen eindelijk weer eenige zaken tot stand, doordat enkele grootere producenten gingen afgeven tot f 0,82 per kg voor alle leveringen, zoodat al zeer snel geen f 0,82 meer gemaakt kon worden en kleinere producenten afgaven tegen f 0,81 en later zelfs tegen f 0,79 per kg voor dichtbij-leveringen. Het buitenland bleef zonder veel belangstelling, temeer waar door dezen steeds dalenden marktprijs, exporteurs buiten laag konden aanbieden. Olie met 45% citroneelgehalte werd voor f 0,94 en later tot f 0,92¹/₂ per kg gedaan voor Jan./Febr.-levering. De animo bleef zeer gering.

KAPOK.

Soerabaia.

De belangstelling beperkte zich tot de betere soorten, welke in kleine hoeveelheden door exporteurs gevraagd werden.

KAPOKPITTEN.

Soerabaia.

Oliefabrieken verlaagden hun prijs tot f 1,25 en exporteurs boden niet hooger dan f 1,40 fob., hetgeen neerkomt op ongeveer f 1,12¹/₂ e.k. Soerabaia.

COPRA.

Soerabaia.

Londen seinde hoogere noteringen, de prijzen stegen voor NIFMS vanaf f 5,50 tot f 5,75 fobnug. Oliefabrieken betaalden f 5,85 e.k. Soerabaia.

GAPLEK.

Soerabaia.

De markt was zeer stil, vraag tot f 1,54, aanbod tot f 1,66 alles e.k. Soerabaia.

GAPLEKMEEL.

Soerabaia.

De markt was zeer stil. Sporadisch werd afgedaan tot f 1,82 en f 1,86 voor levering Januari/Maart. Voor Maart alleen werd nog f 1,86 betaald, het aanbod stelde zich echter niet lager dan f 1,90.

TAPIOCA.

Batavia.

Fabrikanten boden in de afgelopen verslagperiode aan tot iets lagere prijzen, waarop het buitenland echter ook nog geen belangstelling had. Voor het gebakken product bestond iets meer belangstelling, doch ook hier waren de vraagprijzen nog te hoog, zoodat geen zaken mogelijk waren.

Noteringen:

f.f. flake	f 5,40
seeds A.	f 5,40
Pearl A.	f 5,90
fabrieksmeel	kwaliteit A f 4,10; kwaliteit AA f 4,35
B III meel	f 2,10
Bendara	f 4,20
Bendara/AA	f 4,50

MAIS.

Soerabaia.

De markt was zeer levendig met geregelde afdoeningen aan exporteurs naar Europa, mede in verband met de vrachtverlaging voor Europa van f 43.— tot f 36,50 per last, terwijl tevens vrijstelling van de monopolieheffing in Nederland verleend werd ad 35 ct. per 100 kg.

RIJST.

West-Java.

De markt te Batavia was gedurende verslagperiode levendiger, doordat er meer consumptie-vraag was. Batavia kocht van Soerabaia de goedkoopste kwaliteiten, zooals Petjakoelit op monster tot prijzen varierend vanaf f 5,91 tot f 5,83. De consumptie-vraag te Batavia en Bandoeng en Omstreken is sterk toegenomen, zoodat de voorraden dalen, waarvoor nog geen voldoende afzetmogelijkheid bestaat. Er is echter nog steeds een te grooten voorraad in den Oosthoek. OJS/I werd dan ook voor Januari-levering aangeboden van f 122,50 tot f 121.— per koyang en Febr./Mrt.-levering van f 125.— tot f 123,50. Bandoeng, Cheribon en Tegal kochten deze kwaliteit tot teruglopende prijzen.

Noteringen:

Huller	Boeloe	f 7,45
"	Tjere	" 6,88
Lolosan	Tjere	" 6,39 ¹ / ₂
Petjakoelit	Tjere	" 6,15 ¹ / ₂

Oost-Java.

In de afgelopen periode zijn de prijzen nog verder gedaald, zoowel voor dichtbij-als voor Feb./Maart-levering. Voor Januari bepaalden de zaken zich tot herverkopen van speculanten in Midden- en West-Java, aflopend van *f* 6,66½ tot *f* 6,53 voor OJS/I, terwijl leveringen Feb./Maart en Maart/April aflopend tot resp. *f* 6,66½ en *f* 6,72 afgedaan werden.

Ook andere rijstsoorten daalden in prijs, en OJS/HI noteerde tenslotte niet hooger dan *f* 6,34 franco fabriek, terwijl de belangstelling op dit niveau, zoowel hier als in de Buitengewesten, gering bleef.

Nieuwe oogst OJS/I werd aangeboden voor Mei/Aug.-levering tot *f* 6,47½, maar koopers-prijzen zijn op dit niveau nog niet in de markt.

De noteeringen zijn :

		Januari.
Banjoewangi	OJS/AA	<i>f</i> 7,88 fr. fabriek
"	OJS/H	" 6,74½ "
"	OJS/HI	" 6,34 "
Djember	OJS/AA	" 7,23 "
"	OJS/I	" 6,53 "
Loemadjang	Hoo Ing	" 6,47½ "
"	OJS	" 6,74½ "
Pasoeroean	Tjong Bie	" 7.— fr. wg. Soerabaia
Kretek 30%		" 6,60 "
Petjakoelit		" 5,83 "

GRONDNOTEN.

Batavia.

Cheribon gepeld, e.k. Cheribon Jan./Febr. '39 *f* 6,90 nominaal inclusief zak.

COCOSKOEKEN.

Batavia.

E.k. Tjilatjap Jan./Febr. '39 vraag *f* 2,60, aanbod *f* 2,70.

DAMAR.

Batavia.

Sumatra en Pontianak (asst. No. 1, 2, 3, 4, 5):
Sumatra A/E gedaan *f* 25,10
Sumatra E gedaan *f* 10,10
Pontianak A/E *f* 21,85 nominaal
Pontianak E gedaan *f* 8,50

HUIDEN.

Batavia.

Buffel nat: *f* 12,50
Koe nat: *f* 22.—
Buffel droog (1-11 kg): I *f* 38,50; II *f* 31,50; III *f* 24,50
(11-13 kg): I *f* 49,50; II *f* 39.—; III *f* 26,50
(13 kg en hooger): I *f* 53,50; II *f* 47.—; III *f* 32.—
Koe droog (1-7 kg): I *f* 81,25; II *f* 71,50; III *f* 61.—
(7-9 kg): I *f* 61,50; II *f* 54.—; III *f* 48,50
(9 kg en hooger): I *f* 57,50; II *f* 50.—; III *f* 44,50

GEITEVELLEN.

Batavia.

Per stuk (basis: 35 kg per 100 st.): I *f* 0,69½; II *f* 0,40½

SCHAPEVELLEN.

Batavia.

Per stuk (basis: 50 kg per 100 st.): I *f* 0,53½; II *f* 0,25½

CACAO.

Batavia.

E.k. Batavia prompt *f* 25,50 nominaal.

TIN.

Batavia.

± *f* 187,50.

Diverse Berichten.

Mededeeling.

Belanghebbenden hier te lande wordt in overweging gegeven, alvorens zich met verzoeken om inlichtingen tot Nederlandsche diplomatieke en consulaire ambtenaren in het buitenland te wenden, zich in verbinding te stellen met het Hoofd van het Bureau voor Buitenlandsche Handelsvoorzichting en Propaganda van het Kantoor voor den Handel te Batavia-C., aangezien in vele gevallen door genoemd bureau over de gewenschte gegevens wordt beschikt, waardoor niet onbelangrijke tijdsbesparing kan worden verkregen.

Indien blijkt, dat de verzochte gegevens hier te lande niet beschikbaar zijn, verleent het bureau gaarne zijne bemiddeling tot het verkrijgen daarvan bij de betrokken instanties in het buitenland.

Het verdient voorts aanbeveling, aanvragen tot vestiging van handelsrelaties in het buitenland vergezeld te doen gaan van volledige bijzonderheden betreffende de artikelen waarop de aanvraag betrekking heeft, alsmede van bank- en/of andere referenties nopens den aanvrager.

Personalialia.

Blijkens bericht van den Consul-Generaal van Frankrijk van 21 December j.l. No. 351, heeft de nieuw benoemde Vice-Consul van Frankrijk te Batavia, de heer P. Saintes, zijn ambt aanvaard en blijft de heer Damais tot nader bericht werkzaam bij het Consulaat-Generaal. (57382/38).

Tariefwetgeving.

Vaststelling licentieperiode, exportpercentage en exportquotum voor ondernemingsrubber.

Bij besluit van den Directeur van Economische Zaken van 1 Januari 1939 No. 1/L/O, gelet op artikel 7 lid (1) en (2) en artikel 10 der Rubberrestrictie-ordonnantie 1939 (Staatsblad 1938 No. 666), is besloten: te bepalen, dat de eerste licentieperiode van het restrictiejaar 1939 zal omvatten de maanden Januari tot en met Maart 1939; het exportpercentage voor deze licentieperiode vast te stellen op 50 (vijftig); het exportquotum voor ondernemingsrubber voor deze licentieperiode vast te stellen op 40.383.000 kg droge rubber.

Stand der clearing met Duitschland.

Volgens mededeeling van den Agent in Ned.-Indië van het Nederlandsch Clearinginstituut was de stand der clearing met Duitschland op 31 December 1938 als volgt:

<i>Stortingen in Nederland:</i>	f 306.783.300
Waarvan bestemd voor achterstallige vorderingen, rentedienst en vrije rekening Reichsbank.....	f 37.647.200
Bestemd voor nieuwe vorderingen.....	f 269.136.100
<i>Stortingen in Duitschland:</i>	f 298.091.500
Uitbetalingen in Nederland op nieuwe vorderingen	f 267.906.500
Achterstand.....	f 28.955.400

Handelsbetrekkingen.

No. 60. *Zweden.* Firma, gevestigd te Malmö, wenscht in verbinding te treden met importeurs hier te lande van machine-pakkingen.

No. 3846389.

No. 61. *V.S. van Amerika.* Een te New York gevestigde coöperatieve inkoopvereniging wenscht in relatie te treden met exporteurs hier te lande van derriswortel, voor afname in belangrijke hoeveelheden.

No. 3847044.

No. 62. *Nederland.* Firma, gevestigd te Amsterdam, wenscht in verbinding te treden met importeurs hier te lande, die nog niet in Europa vertegenwoordigd zijn, teneinde als inkoopagent op te treden.

No. 3846976.

No. 63. *Duitschland.* Firma in Duitschland zoekt in Ned.-Indië (in het bijzonder Batavia) Duitsch corresponderende vertegenwoordigers op proviciebasis, resp. importeurs, speciaal voor de artikelen: auto's, motorfietsen, fietsen en onderdeelen daarvan.

No. 64. *V.S. van Amerika.* Firma te New York wenscht in verbinding te treden met exporteurs en fabrikanten van tapiocameel hier te lande.

No. 38398.

No. 65. *V.S. van Amerika.* Firma te New York wenscht als verkoopagente op te treden voor exporteurs hier te lande van Lampong-peper, kapok, geitevellen en tapioca.

No. 3850617.

No. 66. *V. S. van Amerika.* Een te New York gevestigde firma wenscht in relatie te treden met exporteurs hier te lande van sisal (sisal tow en sisal waste) of andere overeenkomstige vezelsoorten (rosella).

No. 38409.

No. 67. *Roemenië.* Firma te Boekarest wenscht in relatie te treden met exporteurs hier te lande van koffie, thee, rijst, rubber, gommen en harsen.

No. 3852100.

No. 68. *Engeland.* Firma te Londen wenscht in relatie te treden met importeurs hier te lande van katonnen en kunstzijden stoffen.

C.I.B. 05343/38.

No. 69. *Unie van Zuid-Afrika.* Firma te Johannesburg wenscht in relatie te treden met exporteurs hier te lande van derris-poeder.

No. 3852084.

No. 70. *Canada.* Firma gevestigd te Lachine, P.Q., wenscht in relatie te treden met exporteurs hier te lande van gambir en cutch.

No. 3851942.

No. 71. *Unie van Zuid-Afrika.* Twee agentuurhuizen te Durban wenschen in relatie te treden met exporteurs hier te lande van „raw rubber” en „crêpe rubber.”

No. 3827868.

No. 72. *Britsch-Indië.* Firma te Calcutta wenscht in relatie te treden met exporteurs hier te lande van oud koperwerk (alsmede voorwerpen, vervaardigd uit een alliage van koper en tin) en oud koperdraad.

No. 3854891.

No. 1. *Duitschland.* Firma, gevestigd in Hamburg, wenscht in relatie te treden met een firma in een van de voornaamste centra h.t.l., die gespecialiseerd is in papier- en kartonwaren en die bereid is haar te vertegenwoordigen.

Nadere inlichtingen verstrekt het Bureau voor Buitenlandsche Handelsvoorlichting en Propaganda van het Kantoor voor den Handel, Molenvliet West 8, Batavia-Centrum.

Bij verzoeken om inlichtingen op te geven nummer van de handelsbetrekking en nummer van het Economisch Weekblad.

Aanbestedingen.

Uitslag aanbesteding.

De uitvoering van het werk: „Het graven van de afvoerleiding Tjiboelan-boelan met bijkomende werken 3e gedeelte” is na gehouden openbare aanbesteding (vide de advertentie in het Economisch Weekblad van 25 November 1938 No. 47) gegund aan den aannemer tevens houthandelaar Gouw Kwie Hwa te Pataroeman voor de aannemingssom van f 38.300.— (acht en dertig duizend en drie honderd gulden).

(3)

STATISTISCH GEDEELTE

Statistisch overzicht van de door den beheerder der tabaksaccijnszegels gedurende de maand December 1938 verstrekte banderolles voor den tabaksaccijns.

De in dit overzicht vermelde bedragen geven aan de accijns waarde, waartoe in elke prijsklasse banderolles zijn verstrekt. Weder ingeleverde banderolles zijn niet in aftrek gebracht.

Kleinhandels- prijs op de banderolles in centen	Bedrag van den accijns				
	Strootjes 20%	Sigaren 20%	Sigaretten 30%	Gekorven tabak 30%	Totaal
1	249.245,19	32.061,76	195.382,86	259,59	476.949,40
1 1/2	—	13,20	—	—	13,20
2	10.134,54	1.279,54	3.701,19	306,—	15.421,27
2 1/2	12.719,52	248,90	957,60	648,90	14.574,92
3	4.829,29	1.664,40	233.411,62	5.606,21	245.511,52
3 1/2	—	16,80	—	—	16,80
4	38,40	203,36	90.891,66	6.413,76	97.547,18
4 1/2	—	—	—	—	—
5	16.596,96	927,80	75.484,80	6.011,76	99.021,32
6	268,42	752,12	51.824,60	8.100,44	60.945,58
7	1.344,—	138,32	125.265,51	—	126.747,83
8	—	73,67	13.680,—	163,20	13.916,87
9	—	7,92	3.385,16	8.553,60	11.946,68
10	—	4.511,20	137.939,28	450,—	142.900,48
11	—	51,40	4.162,76	166,06	4.380,22
12	—	2.750,88	244,80	1.182,39	4.178,07
13	—	22,88	29,96	197,82	250,66
14	—	67,76	32,26	16.396,13	16.496,15
15	—	411,—	10.060,92	4.772,88	15.244,80
16	—	—	—	—	—
17	—	—	—	572,22	572,22
18	—	102,96	—	69.570,16	69.673,12
19	—	—	—	155,04	155,04
20	—	420,80	8.728,80	2.862,96	12.012,56
22 1/2	—	—	—	—	—
25	—	242,80	—	1.081,20	1.324,—
27 1/2	—	—	—	14.737,47	14.737,47
30	—	218,40	1.340,28	868,32	2.427,—
35	—	177,80	292,74	9.248,82	9.719,36
40	—	223,04	8,16	638,40	869,60
45	—	771,12	—	16,20	787,32
50	—	672,70	3.396,—	979,20	5.047,90
55	—	22,44	142,56	204,60	369,60
60	—	155,04	—	77,76	232,80
65	—	97,24	692,64	112,32	902,20
70	—	53,48	166,32	60,48	280,28
75	—	438,75	6.544,80	342,—	7.325,55
80	—	173,60	2.304,—	489,60	2.967,20
85	—	841,84	5.877,24	—	6.719,08

Kleinhandels- prijs op de banderolles in centen	Bedrag van den accijns				
	Strootjes 20%	Sigaren 20%	Sigaretten 30%	Gekorven tabak 30%	Totaal
90	—	557,82	1.088,64	1.533,60	3.180,06
95	—	—	—	—	—
100	—	7.514,20	884,40	—	8.398,60
110	—	430,32	894,96	—	1.325,28
120	—	4.250,16	211,68	34,56	4.496,40
130	—	209,04	28,56	112,32	349,92
140	—	60,76	406,80	12.566,40	13.033,96
150	—	1.865,70	355,20	84,60	2.305,50
160	—	43,20	918,—	157,44	1.118,64
180	—	646,20	81,60	207,36	935,16
200	—	1.132,80	45,90	204,—	1.382,70
225	—	48,60	216,—	—	264,60
250	—	580,—	—	—	580,—
275	—	130,90	—	—	130,90
300	—	1.221,—	—	—	1.221,—
325	—	167,70	—	—	167,70
350	—	678,30	—	—	678,30
375	—	652,50	153,—	—	805,50
400	—	1.009,60	—	—	1.009,60
425	—	45,90	—	—	45,90
450	—	288,90	—	—	288,90
475	—	—	—	—	—
500	—	4.701,—	—	—	4.701,—
550	—	1.120,90	—	—	1.120,90
600	—	2.518,80	—	—	2.518,80
650	—	399,10	—	—	399,10
700	—	180,60	—	—	180,60
750	—	478,50	—	—	478,50
800	—	115,20	—	—	115,20
850	—	272,—	—	—	272,—
900	—	43,20	—	—	43,20
950	—	—	—	—	—
1000	—	—	—	—	—
1100	—	—	—	—	—
1200	—	57,60	—	—	57,60
1300	—	—	—	—	—
1400	—	—	—	—	—
1500	—	72,—	—	—	72,—

Totaal 295.176,32 81.307,42 981.233,26 176.145,77 1.533.862,77

Totaal Januari t/m December 1938.	3.535.274,97	856.668,34	11.401.382,03	1.844.422,14	17.637.747,4
---	--------------	------------	---------------	--------------	--------------

1) Hiervan bestemd voor:
 Machinaal vervaardigde sigaretten f 654.260.—
 Handwerk-sigaretten „ 284.991.—
 Buitenslands vervaardigde sigaretten „ 41.982.—

Rijstvervoer.

I. In- en uitvoer van gepelde rijst van en naar het buitenland gedurende **October** 1938 in 1000 kg **bruto**.¹⁾

A. Uitvoer naar het buitenland.

Landen van bestemming	JAVA & MADOERA		BALI & LOMBOK		OVERIGE GEWESTEN		TOTAAL NED.-INDIË	
	Oct.	Januari t/m Oct.	Oct.	Januari t/m Oct.	Oct.	Januari t/m Oct.	Oct.	Januari t/m Oct.
Nederland.....	1.062	4.925	899	6.198	—	—	1.961	11.123
Nederland v.o.....	—	102	—	—	—	—	—	102
Gr. Britannië	—	—	—	—	—	—	—	—
Gr. Britannië v.o.	—	—	—	—	—	—	—	—
Frankrijk.....	—	967	—	304	—	—	—	1.271
Frankrijk v.o.....	—	—	—	—	—	—	—	—
België & Luxemburg	—	21	—	—	—	—	—	21
Italië	—	—	—	—	—	—	—	—
Noorwegen.....	—	199	—	—	—	—	—	199
Zuid-Amerika Atl. kust.....	—	—	—	—	—	—	—	—
Unie v. Zd.-Afrika.....	—	4	—	—	—	—	—	4
Arabië met Palestina.....	—	1	—	—	—	—	—	1
Penang.....	—	—	—	—	—	4	—	4
Singapore.....	—	21	—	—	—	—	—	21
Hongkong.....	—	—	—	—	—	—	—	—
Serawak	—	—	—	—	—	4	—	4
Australië	—	1	—	—	—	—	—	1
Polynesië en Micronesië.....	—	1	—	—	—	—	—	1
Sabang.....	—	8	—	—	50	284	54	292
Onbekend.....	4	14	—	—	—	—	—	14
Totaal.....	1.066	6.264	899	6.502	50	292	2.015	13.058

B. Invoer uit het buitenland.

1. In Java-Madoera.

Artikelen	TG-PRIOK		SOERABAIA		SEMARANG		CHERIBON		TJILATJAP		OVERIGE HAVENS		TOTAAL JAVA & MADOERA	
	Oct.	Jan. t/m Oct.	Oct.	Jan. t/m Oct.	Oct.	Jan. t/m Oct.	Oct.	Jan. t/m Oct.	Oct.	Jan. t/m Oct.	Oct.	Jan. t/m Oct.	Oct.	Jan. t/m Oct.
Britsch-Indische rijst....	1	2.226	1	5	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2.231
Saigon	—	6.070	—	5.945	—	2.395	—	1.239	—	—	—	901	—	16.550
Siam	—	103	—	1.188	—	720	—	—	—	—	—	—	—	2.011
N.a.g.	—	565	1	931	1	65	—	—	—	—	—	—	2	1.561
Totaal.....	1	8.964	2	8.069	1	3.180	—	1.239	—	—	—	901	4	22.353

2. In de Buitengewesten.

	SUMATRA										BORNEO		CELEBES		Molukken	Overige Gewesten	TOTAAL BUITEN-GEWESTEN	
	Sum. Oostkust		Atjeh en Onderh.	Sum. Westkust	Riouw en Onderh.	Vrijgebied Riouw	Djambi	Palembang	Bangka	Billiton	Rest Sumatra	W.-afd. v. Borneo	Z.- en O.-afd. v. Borneo	Celebes en Onderh.				Menado
	Afd. Beng.-kalis	Overig S.O.K.																
	October																	
Br.-Ind. rijst.	251	16.197	—	427	—	—	—	58	614	—	—	—	—	—	13	—	—	17.560
Saigon ..	206	18	—	—	169	35	—	—	—	—	—	—	—	—	9	42	—	479
Siam ..	1.778	638	—	—	494	1.010	1.797	—	2.163	323	—	4.836	—	—	—	11	—	13.050
N.a.g. ..	132	762	2	—	62	—	169	47	56	27	—	71	39	—	15	41	—	1.423
Totaal..	2.367	17.615	2	427	556	1.179	2.001	47	2.277	964	—	4.907	39	—	37	94	—	32.512
	Januari t/m October																	
Br.-Ind. rijst.	1.711	108.577	—	1.244	300	—	2	—	1.177	3.431	461	188	—	—	13	—	—	117.104
Saigon ..	1.661	18	—	—	—	1.086	100	—	—	—	—	32	—	—	5.304	2.635	—	10.836
Siam ..	14.173	6.844	—	44	8.195	9.144	14.736	—	21.207	3.621	35	33.962	—	—	311	11	—	112.283
N.a.g. ..	915	6.312	78	—	514	4	816	443	562	294	4	724	209	—	445	304	—	11.624
Totaal..	18.460	121.751	78	1.288	9.009	10.234	15.654	443	22.946	7.346	500	34.906	209	—	6.073	2.950	—	251.847

1) De gegevens betreffende verslagmaand zijn van voorloopigen aard. Aanvullingen en correcties worden verwerkt in de cijfers omtrent den in- en uitvoer van Januari af.

II. Vervoer van rijst (alle soorten) over zee binnen Nederlandsch-Indië gedurende **November 1938** in 1000 kg **netto**.

A. *Java en Madoera in November 1938 intragewestelijk (voorloopige cijfers).*

Naar Van Uitvoerhaven	West-Java					Midden-Java						Oost-Java						Totaal								
	Tandj. Priok	Kl. Havens W. v. Priok	Indramajoe	Cheribon	Pi. Ratoe	Kl. Havens Z. Kust	Tegal	Pekalongan	Semarang	Japara	Djoewana	Lasem	Rembang	Karimon Diawa	Toeban	Sidajoe	Doekoen		Soerabaja	Pasoeroean	Probolinggo	Panaroekan	Banjoewangi	Sangkapoera	Madoera	Eil. Oost Madoera
Tg. Priok ..	—	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19
Pamanoekan	25	—	—	—	80	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	105
Cheribon....	1.814	—	—	—	—	—	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.841
Tegal	54	—	259	—	—	—	12	90	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	415
Pekalongan..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Semarang ...	391	—	103	—	—	192	33	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	723
Japara	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	6
Djoeana.....	—	—	28	—	—	82	232	—	—	—	—	—	—	—	—	—	144	—	—	—	—	—	73	—	—	580
Rembang ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	—	25	—	—	—	—	—	15	—	—	59
Soerabaja ...	393	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	124	54	4	—	—	—	—	—	84	1.284	3	1.968
Pasoeroean ..	101	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	301	6	—	408
Probolinggo	—	—	—	—	—	—	49	49	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	577
Panaroekan..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	49	—	—	—	—	—	—	—	440
Banjoewangi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	994
Kalianget ...	187	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	65	—	—	—	—	—	25	717	6	24
Totaal Nov. 1938 id. Jan. t/m Nov. 1938. 1)	2.965	19	390	80	—	274	353	139	—	—	—	—	6	61	125	54	239	51	—	—	—	—	109	3.250	44	8.159
	20.263	151	3446	084	—	20.213	2269	2.458	15	46	78	94	105	1218	950	360	2.551	416	—	18	—	—	958	22.545	572	61.651

B. *Van Java en Madoera naar de Buitengewesten.*

	Sumatra										Borneo		Celebes		Molukken	Timor & O.	Bali/Lombok	Totaal		
	Sum. Oostkust	Afjeh & O.	Tapanoeli	S. W. K.	Riouw & O.	Djambi	Palembang	Lamp. Distr.	Benkoelen	Banka & O.	Billiton	W.A. Borneo	Z.O. Borneo	Celebes & O.					Menado	
	Afd. Bengkalis	Overig S.O.K.																		
November 1938 (voorl. cijfers)																				
Merak	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21	—	—	—	—	—	—	—	—	21
Tg. Priok ...	—	11	85	5	41	—	—	9	5	95	17	297	5	7	2	—	—	—	—	581
Pamanoekan	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21	—	—	—	—	23
Cheribon ...	1	—	1	—	23	—	—	1	42	—	2	6	—	19	—	—	—	—	—	95
Tjilatjap	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tegal	2	—	4	—	79	—	—	9	38	—	—	17	8	—	—	—	—	—	—	157
Pekalongan...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Semarang ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	—	63	79	3	—	—	—	166
Japara	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	71	—	—	—	—	72
Rembang ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40	—	—	—	1	40
Soerabaja.....	1	48	226	—	—	67	638	—	2	147	8	—	482	36	—	109	25	—	—	1.789
Pasoeroean ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Probolinggo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	—	33	—	—	44
Panaroekan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Banjoewangi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sangkapoera	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalianget ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal	6	59	316	5	143	—	86	766	116	21	494	21	89	809	43	441	164	26	67	3.672
Jan. t/m Nov. 1938 1)																				
Merak	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	363
Tg. Priok ...	47	106	926	53	964	10	169	42	2893	363	3.283	205	280	11	11	—	—	—	—	9.372
Pamanoekan	22	2.404	20	—	—	—	—	858	—	—	14	—	—	126	—	—	—	—	—	3.444
Cheribon.....	629	1.088	10	13	3775	335	61	208	—	48	54	—	123	67	—	—	—	—	—	6.411
Tjilatjap	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tegal	8	126	44	—	1737	34	72	1.740	54	46	62	554	116	3	—	—	—	—	—	4.596
Pekalongan...	—	49	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	49
Semarang ...	284	1.372	8	—	304	416	12	16	—	—	63	—	222	667	3	—	—	—	—	3.368
Japara	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	199	—	—	—	—	—	201
Rembang ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	151	—	—	—	—	—	151
Soerabaja.....	179	2.174	1.800	—	194	59	207	9.628	—	21	1.294	954	109	9.179	648	68	1.055	300	10	27.879
Pasoeroean ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37	3	—	—	—	—	41
Probolinggo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Panaroekan...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Banjoewangi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sangkapoera	—	28	—	—	—	—	—	231	—	—	53	—	—	1.271	—	100	—	—	—	1.371
Kalianget ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.269	27	—	—	—	—	1.304
Totaal	1.169	7.347	2.788	86	6974	854	521	12.723	3310	480	4.823	1.713	850	14.296	692	5.143	1.694	303	1.019	66.785

1) In de overzichten van het vervoer van Januari af zijn de aanvullingen en correcties op de cijfers van vorige maanden verwerkt.

C. Van de Buitengewesten (behalve Bali/Lombok en Celebes en O.) naar andere Buitengewesten en Java en Madoera.

VAN \ NAAR	Sumatra											Borneo		Celebes		Molukken	Timor & O.	Bali/Lombok	Java en Mad.	Totaal	
	Sum. Bengalis	Oostk. S.O.K.	Atjeh & O.	Tapanoeli	S. W. K.	Riouw & O.	Djambi	Palembang	Lamp. Distr.	Benkoelen	Banka & O.	Billiton	W.A. Borneo	Z.O. Borneo	Celebes & O.						Menado
November 1938 (voorl. cijfers)																					
Afd. Bengalis..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Overig S.O.K...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Atjeh & O.	—	—	—	6	151	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	157	
Tapanoeli	—	—	14	—	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32	
S.W.K.	—	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	
Riouw & O.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Djambi	—	—	—	—	—	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	
Palembang	—	—	—	—	155	—	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	112	
Lamp. Distr....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	
Benkoelen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Banka & O.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
W. A. Borneo...	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	
Z.O. Borneo....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Menado.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	
Timor & O.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	117	—	119	
Totaal	—	—	14	14	324	14	32	—	—	—	34	—	—	—	2	—	—	—	117	119	670
Jan. t/m November 1938¹⁾																					
Afd. Bengalis..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Overig S. O. K. .	—	—	287	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Atjeh & O.	—	8	—	135	1.819	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Tapanoeli	—	—	167	—	539	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
S. W. K.	—	—	9	152	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	
Riouw & O.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Djambi.....	2	—	—	—	—	363	68	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Palembang.....	32	1	—	—	1.263	1.448	—	12	—	296	7	—	—	—	—	—	—	—	—	138	
Lamp. Distr....	—	—	—	—	—	6	153	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	724	
Benkoelen	—	—	—	—	1.055	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Banka & O.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	84	
W. A. Borneo...	—	—	—	—	—	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Z. O. Borneo....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Menado	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Timor & O.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Totaal	34	9	463	287	4.676	523	1.448	221	12	1	296	8	—	6	261	11	4	—	1.779	1.425	11.464

D. Van Bali/Lombok naar andere Buitengewesten en Java en Madoera.

Van Bali/Lombok naar:	Overig S.O.K.	S.W.K.	Palembang	Z.O. Borneo	Celebes & O.	Menado	Molukken	Timor & O.	Java en Mad.	Totaal
November 1938	—	—	16	15	65	119	204	48	199	666
Januari t/m Nov. 1938 ¹⁾	81	41	234	703	806	1.655	3.009	1.074	3.304	10.907

E. Van Celebes en O. naar andere Buitengewesten en Java en Madoera.

Van Celebes & O. naar:	Z. O. Borneo	Menado	Molukken	Timor & O.	Bali Lombok	Java en Mad.	Totaal
November 1938	1.317	1.688	991	380	—	1.321	5.697
Jan. t/m Nov. 1938 ¹⁾ ..	16.342	24.535	9.648	1.505	3	2.567	54.600

1) In de overzichten van het vervoer van Januari af zijn de aanvullingen en correcties op de cijfers van vorige maanden verwerkt.

PUBLICATIES VAN HET CENTRAAL KANTOOR VOOR DE STATISTIEK

MAANDSTATISTIEKEN

BETREFFENDE DEN IN- EN UITVOER DER BELANGRIJKSTE HANDELSARTIKELEN VAN JAVA EN MADOERA EN DE BUITENGEWESTEN

PRIJS INCLUSIEF PORTO VOOR HET BINNENLAND

	per jaarg.	per aflev.		per jaarg.	per aflev.
(1) Uitvoer Java en Madcera	f 3,50	f 0,35	(9) Uitvoer Buitengewesten	f 7,50	f 0,75
(2) Invoer Java en Madoera	" 8,-	" 0,80	(10) Invoer Buitengewesten	" 7,50	" 0,75
(3) Uitvoer der belangrijkste havens van Java en Madoera	" 5,-	" 0,50	(11) In- en uitvoer Menado	" 2,50	" 0,25
(4) Invoer van Garenen en Manufacturen van Java en Madoera	begrepen in No. 2)		(12) Invoer van Garenen en Manufacturen in de Buitengewesten ...	(begrepen in No. 10)	
(5) Invoer der belangrijkste havens van Java en Madoera	" 18,-	" 1,80	(13) Automobilestatistiek	f 10,-	f 1,-
(6) Uitvoer Sumatra's Oostkust (Incl. havenstatistiek)	" 3,50	" 0,35	Maandstatistiek van de Intergewestelijke Handelsbeweging der Buitengewesten.		
(7) Invoer Sumatra's Oostkust (Belawan)	" 6,-	" 0,60	No. 21 (Handel van de Gewesten van Sumatra met Java en Madoera)	f 2,50	f 0,25
(8) Havenstatistiek: In- en uitvoer Padang, Makassar en Palembang	" 15,-	" 1,50	No. 22 (Handel van de Gewesten van Borneo en de Groote Oost met Java en Madoera)	f 2,50	f 0,25
			Een jaarabonnement op beide nummers:	f 3,50	f 0,35

JAARABONNEMENT OP DE NUMMERS:

	BINNENLAND	BUITENLAND
i v/m 5	f 30,-	f 35,-
6 " 12	" 35,-	" 40,-
1 " 12	" 65,-	" 75,-

Verschenen:

Mededeelingen van het Centraal Kantoor voor de Statistiek No. 148. STATISTIEK VAN DE INTERGEWESTELIJKE HANDELSBEWEGING DER BUITENGEWESTEN over het eerste halfjaar 1937. Prijs f 1.-.

Indisch Verslag 1936. Deel I. TEKST VAN HET VERSLAG VAN BESTUUR EN STAAT VAN NED.-INDIE over het jaar 1935. Prijs f 3.50.

PRIJSNIVEAU NED.-INDIE 1929 - Mei 1938. Korte Meded. No. 18. Prijs f 0.75.

Korte Meded. van het Centraal Kantoor voor de Statistiek No. 15. ENKELE OPMERKINGEN OVER DE UITKOMSTEN VAN DE STATISTIEK DER PERSONEELE BELASTING gedurende 1929-1936. Prijs f 0.50.

Korte Meded. van het Centraal Kantoor voor de Statistiek No. 16. TROPISCH AFRIKA ALS PRODUCTENT VAN LANDBOUWEXPORTGEWASSEN. Prijs f 0.75.

Mededeelingen van het Centraal Kantoor voor de Statistiek No. 147. ONDERWIJSSTATISTIEK Schooljaar 1935-1936. Prijs f 1.50.

Mededeelingen van het Centraal Kantoor voor de Statistiek No. 154. STATISTIEK VAN DE INTERGEWESTELIJKE HANDELSBEWEGING DER BUITENGEWESTEN over het tweede halfjaar 1937. Prijs f 1.-.

Mededeelingen van het C.K.S. No. 155. JAAROVERZICHT VAN DEN IN- EN UITVOER VAN NED.-INDIE gedurende het jaar 1937, Dl. I (Java en Madoera) Prijs f 4.-.

Mededeelingen van het C.K.S. No. 159. JAAROVERZICHT VAN DEN IN- EN UITVOER VAN NED.-INDIE gedurende het jaar 1937, Dl. II (Buitengewesten) Prijs f 5.-.

Mededeelingen van het C.K.S. No. 157. DE LANDBOUW-EXPORTGEWASSEN VAN N. I. in 1937. (Holl. & Eng. tekst) Prijs f 3.50.

Mededeelingen van het C.K.S. No. 148. STAT. VAN DE INTERGEW. HANDELSBEWEGING DER BUITENGEWESTEN over het eerste halfj. 1937. Prijs f 1.-.

Idem Idem No. 154, idem idem over het tweede halfjaar 1937. Prijs f 1.-.

Mededeelingen van het C.K.S. No. 147. ONDERWIJS-STATISTIEK Schooljaar 1935-1936. Prijs f 1.50.

Mededeelingen van het C.K.S. No. 156. STATISTISCH ZAKBOEKJE VAN NED.-INDIE 1938. Prijs f 1.50.

Korte Mededeeling No. 18. PRIJSNIVEAU NED.-INDIE 1929 - Mei 1938. Prijs f 0.75.

Korte Mededeeling No. 16. TROPISCH AFRIKA ALS PRODUCTENT VAN LANDBOUWEXPORTGEWASSEN. Prijs f 0.75.

Korte Mededeeling No. 15. ENKELE OPMERKINGEN OVER DE UITKOMSTEN VAN DE STATISTIEK DER BELASTING gedurende 1929-1936. Prijs f 0.50.

I. d. isch Verslag 1936. Deel I. TEKST VAN HET VERSLAG VAN BESTUUR EN STAAT VAN N. I. over het jaar 1935. Prijs f 3.50.